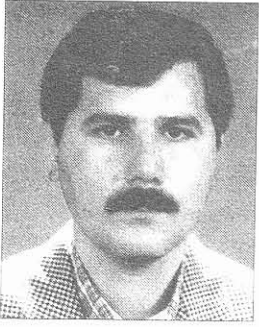

Serokê Giştî yê PKK'ê Öcalan

**“Ez têk
neçûm lewma
pasaporta min
nîn e”**

Azadiya WELAT

SAMI TAN

Li nav tirkan jî deriyê nîqaşê vedibe

Vê demê helwesta karkerên tirk û rêxistinên wan girîng e. Heke ew li nik gelê kurd cih bigirin dê kefa mêzînê ya çareseriyê jî girantir bikin. Heke na, dê digel gelê kurd, xesareke mezin bigihêje wan jî.

Piştî çûna Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öcalan bo Îtalyayê dewleta tirk ketiye nava tengasiyeye mezin. Çend rojên pêşîn rayedarên dewleta tirk wekî meyxuran sermest bûbûn. Wekî her carê serkeftineke psikolojîk hatibû daxuyandin. Çapemeniya tirk li ser bilanço ya şer a 15 salan nivîs dinivîsandin. Lê piştî demekê ku bi diyarbûna helwesta Îtalyayê û Ewropayê ve sermestiyê cihê xwe da dîn û hariyê. Li hemberî kurdên welatparêz û dewleta îtalî komikên faşîst û nijadperest rabûn ser piyan. Komikên faşîst li nik hêzên dewletê berê xwe dan saziyên kurdan û di hezaran kurd digel hewlên lînkirinê yê faşîstan hatin derdestkirin, bi sedan kes bi helwesteke siyasî hatin girtin. Ji 12'yê sermawezê vir de bi sedan kes hatine girtin û niha di girtîgehê de ne. Di van bûyeran de du kesan jiyana xwe ji dest da. Di nav kesên ku beramberî êrişan man de çend xebatkarên rojnameya me jî hene. Ev êriş hê jî didomin.

Li gorî hefteya din ne sermestiya serkeftinê ne jî, hêrs û gira li hemberî

Îtalyayê maye. Êdî rejîmperest ketine nava tirs û saweke mezin. Lewre bi PKK'ê an jî bêyî PKK'ê (!) hemû dewletên mezin çareseriyê kêşeya kurd dixwazin. Êdî her kes dibîne ku li ber çareseriyê bi tenê astengiyek heye, ew jî dewleta tirk. Lewre jî her kes li riya qanî Tirkîyeyê digere. Hinek dixwazin bi nermî di ber dilê wê re herin û wisa wê qanî bikin. Hinek jî didin zanîn ku bi vî awayî nikarin Tirkîyeyê ji riya şerperestiyê vegezin, lewre jî divê her kes bi tundî bi ser ve dewletê de here. Kesên ku dîtina duyemîn diparêzin balê dikişînin tecrûbeyê salan û rewşa piştî pejiwandina Tirkîyeyê bo nava Yekîtiya Gumrikê û bi bîr dixin ku piştî ku rayedarên tirk gihîştin doz û armanca xwe her tiştî ji bîr kirine. Bi şeweyekî tûjtir çûne ser derdorên aşîxwaz û demokrat.

Di nav kesên rejîmperest de jî dubendiyekê xwe daye der. Bîrek ji wan dixwazin ku li hemberî Ewropayê helwesteke tûjtir bigire û bi tu awayî gava xwe bi paş de neavêje. MGK'ê helwesta xwe li nik ve dîtina tundraw diyar kiriye. Ev yek ji gotinên generalan ên bi rengê

"Bi kurdî weşana televîzyonê nabe." û gotinên hinek berdevkên rejîmê yê bi rengê "Ewropa dixwaze Peymana Sewrê bi me bide pejiwandin." diyar dibe. Lewre jî xwediyê vê dîtîne niha serdest xuya dikin.

Lê kesên ku li dijî ve dîtîne radibin jî hene. Hinek kesên din jî li dijî ve ramanê derdikevin. Ew kes dibînin ku Tirkîyeyê bi tenê dimîne û ji dinyayê tecrûdê dibe. Lewre jî xwediyê vê bîr û ramanê dixwazin ku hin gavên biçûk bîr avêtin. Bo îro desthilatdarên tirk durt çareseriyê xuya dikin, hêdî hêdî ew jî dikevin bin bandora nîqaşên çareseriyê.

Rejîm ne tenê ji ber kêşeya kurdî her wiha ji ber qeyrana aborî jî ketiye nava tirseke mezin. Niha karsazên tirk qala derxistina bi hezaran karkeran dikin. Li vê derê helwesta karkerên tirk û rêxistinên wan girîng e. Heke helwesteke rast û durist diyar bikin û li nik gelê kurd cihê xwe bigirin dê ew jî bi ser bikevin û dê kefa mêzînê ya çareseriyê jî girantir bikin. Lê heke ev yek pêk neyê dê digel gelê kurd, xesareke mezin bigihêje wan jî.

Li ber çavên dinyayê rûreşiyeyeke din

Ferhengok

alînegir: bêteref
arizîkirin: özelleştirme
berfemot: berfedims
berfêso: şilope
bername: program
çawanî: nitelik
çendîni: nicelik
dab û nêrit: orf û adet
dabînkirin: mis-ogerkirin
dad: adalet
debeng: ehmeq
derbîrîn: îfadekirin
dîl: esîr
dîmen: manzara, görüntü
diyarde: olgu
ezperest: bencil
gerdûnî: cihanî
gotar: maqale, nutuq
gotûbêj: nîqaş
hemîşe: her tim
hevdiîf: yürekdaş
hevraman: düşüncedaş
hişmendî: bilinç
kêşe: problem
kitekit: detay
lêguncin: lêhatin
mesîl: çirav, pengav

metirsî: xem, endişe
naverok: içerik
navgîn: amûr, hacet
neguherbar: değişmez
nijadperest: regezperest (ırkçı)
nûrîkirin: qatkirin
pandake: loda pêçayî ya giyanan
pêgeh: alan, kapsam
pêşdarazî: önyargı
piştîpiştî: birlik ve beraberlik
pûrîkirin: qeşartin, spikirin
ragihandin: iletmek, bildirmek
rêbaz: metod
serdem: heyam
serwextbûn: uyanık olmak
sirûştî: xwezayî, tabî
şayesandin: taswîrkirin
şewe: awa, teşe (biçim)
tomargeh: stüdyo
veşewitîn: arın
weşan: yayın
weşangerî: yayıncılık
xizan: hejar, feqîr

Î.CAN DILBİRÎN

Van rojên dawîn li Ewropayê der barê pîrsgirêka kurdî de, hinek gotûbêj çêbûn. Ji wan a herî girîng hevdiîta di navbera serokwezîrên Almanya û Îtalyayê ya ku li Bonnê pêk hat, bû. Rayedarên dewleta tirk bi ve yekê gelekî aciz bûn. Gotin, diviya Almanyayê Apo biriba û paşê jî, teslîmî me bîkîra. Yanê xelkê wekî xwe dihesibînin. Rûreşên ku heta duh ji bo xwe tîxin kirasê xelkê, qunfîskî dikirin. Îro jî bi wan xeftanên ku li xwe kirine dixwazin mirovahiyê bixapînin. Ma heta niha serokên kurdan hatibûn û bi milyon gel ew pêşwazî kiribûn? Na. Lê ne hûn bûn. Duh digot em ê ji bo rizgariya Çeçenîstanê li Paris, Bonn û tevahiya Ewropayê meşan pêk bînin. Çima li Çeçenîstanê li gorî gotina wan tevkujî pêk dihatin? Dema derketin, herkesî rûreşî û qeşmeriya wan bi çavên xwe dît. Hin derketibûn digotin "ji kurdan re mirin." Belê wehşeta ku li ser Kurdistanê dimeşînin ne bes e dixwazin li Ewropayê jî kurdan biçewsin. Eger mirov rastiye bibêje wan hinek welatên wekî Almanya û Frensa bi şantajan xapandin. Almanayê di 26'ê sermawezê 1993'yan de li ser gilî û şantajên Tirkîyeyê tevge-

ra kurd û rengên kurdan li welatê xwe qedexa kirin. Li Frensayê li dijî kurdan êrişên ne demokratîk pêk anîn.

Her wiha li Swîsreyê Kurdîstaniyan meşek pêk anî. Ji balyozxaneyê Tirkîyeyê polisên tirk gel gulebaran kir û ciwanekî kurd kuşt. Dema em li şantajên wan dinêrin li hinek deveran heta van demên dawîn bi ser ketine. Di dema hatina Serokê PKK'ê Ab-

Di dema hatina Öcalan a ji bo Romayê de şove nîstiya wan derket asta herî bilind. Ji ber ku ciwanên kurd du şeqem avêtibûn rojnamegerên wan, qiyamet rakirin. Lê ew her roj rojnamegerên kurd digirin û bi îşkenceyan dikujin.

dullah Öcalan ya ji bo Romayê de şovenîstiya wan derket asta herî bilind. Ji ber ku çar ciwanên kurd du şeqem avêtibûn rojnamegerên wan, qiyamet rakirin. Lê ew her roj rojnamegerên kurd digirin û bi îşkenceyan dikujin. Li hin deveran bi ser HADEP'ê de girtin, li her kesî îşkence kirin. Di dawiyê de du kurd ji ber îşkenceyan wan mirin.

Şovenîstiya wan bi van mînakên gelekî baş eşkere bû. Li aliyekî kravatên xwe şewitandin, fêkiyên xwe rêtin û hincirandin. Çima? Digotin

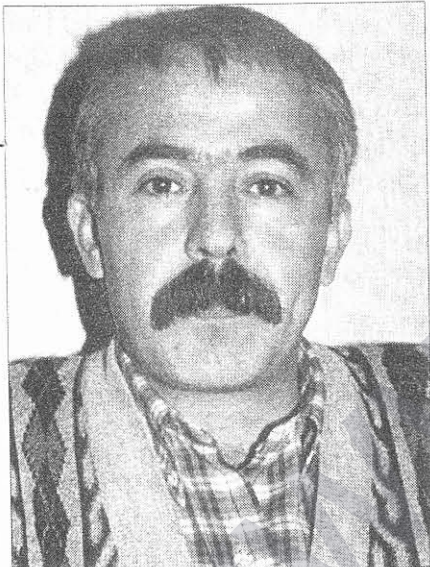
bêhna Îtalyayê jê tê. Sedema ve dijminatîyê çî bû û kê ev gel anî kire nava ve rewşa êrişker û şovenîst? Yê ku digotin em ê Romayê serobîne hev bikin, yê ku digotin me Sûriye çavtirsanî kir dor li Îtalyayê ye. Belê her kêfî di weşanên şovenîst de bang li tirkên dikirin û digotin: "Kurdan Ewropa rakir ser piyan, bi deh hezaran ber bi Romayê ve diçin, hûn li ku ne?" Diyar dibû ku bi van gotinan wan dixwest çî bike? Piştî vê, êrişên hov dest pê kirin. Saziyan kurdan hatin şewitandin, komaleya Asûrî-Sûriyaniyan hate şewitandin û rûxandin.

Li Dêrsim, Geliyê Zilan, Agirî, Newala Qeseban bi milyon kurd hatin kuştin, ev ji wan re ma. Ev ne terorîstî ye, lê çî ye? Serokomarê tirk Süleyman Demirel dibêje, em ê dest bi tevkujiyan bikin. Ma me rûyê wan nas nekiriye. Em ê ji İsmet İnönü heta tanî Süleyman Demirel dozdarên wan in. Bila dinya dadgehan der barê hovan û xwînmijan de veke. Ez bang li hemî dayikên me jî dikim. Bila li mîrkujên ku zarokên wan kuştine û dane kuştin, bigerin. Divê ji îro pê ve hemû mirovên ku nasên wan hatine kuştin, gund û warên wan hatine şewitandin û welatê wan hatiye dagirkirin li failên wan bigerin. Dayikno! roj hatiye zarokên xwe ji bîr nekin.

Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öcalan: Ez têk neçûm lewma pasaporta min nîn e

Piştî ku Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öcalan çû Romayê kêşeya kurd di navbera hefteyekê de sê caran kete rojeva Yekîtiya Ewropayê. Roja 7'ê meha berfanbarê wezîrên karên derve yên Yekîtiya Ewropayê li hev civiyan û bo çareseriyê kêşeya kurd biryara lidarxistina konferansa kurd hate girtin. Di heman rojê de Öcalan jî li Romayê derkete pêşberî çapemeniya cihanê û civîneke çapemeniyê li dar xist. Öcalan di daxuyaniya xwe de bi taybetî xwe spasdarê D'Alma dît û ji bo mêvanperweriya gelê Îtalî dilxweşiya xwe anî zimên. Öcalan dîsa bi taybetî diyar kir ku divê her kes li ber hatina kurdan a Romayê rêzgir be. Her wiha Öcalan da xuyakirin ku ew hêvîdar e û dê ew hêvî bi avê de jî neçe.

Di heman roja hevdîtîna de Ö.Politîkayê bi Öcalan re hevpeyvînek pêk anî. Serokê Giştî yê PKK'ê, di hevpeyvîna de dide zanîn ku gelek kesan der barê wan de tiştên erênî û neyînî gotine. Wî bo zelaliya meseleyê da xuyakirin ku divê her kes baş li çalakiyên xweşewitandin, bombekirin û xwepêşandanan bikole. Li gorî Öcalan a herî girîng fikirîna kêşeyê di çarçoveya mafê gelan de ye. Ji aliyê din ve Öcalan di hevpeyvîna de di warê dayîna statûya siyasî de gîlî û gazincên xwe ji Ewropayê dike û dide zanîn ku Ewropa mafê penaberiyê dide kurdan, dema ew wekî mirovekî kurd vî mafî dixwaze çima problemên politîk derdike-

Rojnamegerê kurd M. Şah Yıldız di rapora dewletê de wekî kuştî hate nîşandayîn.

vin. Öcalan li ser vî mijarê ew dîtî derpêş kirin: "Kurdên li Ewropayê jixweber mafê penaberiyê distînin. Pasaporta hemû serokên rêxistinên kurdan heye, lê ya min tune. Çima? Ji ber ku ez têk neçûme. Ji ber tîkneçûyîna ez tîm tawanbarkirin. Ez hêvîdar im ku dê hiqûq van tiştan bibîne û li gorî van mercan biryara xwe bide."

Dewleta tirk Peymana Lozanê jî binpê kir

Öcalan di hevpeyvîna de balê dikişîne ser jenosîda li ser kurdan û dadxuyîna ku

Öcalan bal kişande ser Giladyo û da zanîn ku ew di bin sîwana DYA'yê de ye. Li gorî Öcalan, Abdullah Çatlı di bin sîwana DYA'yê de du caran çûye Floridayê. Dîsa M. Ali Ağca ne mirovekî bi serê xwe tevgeriyaye. Öcalan, diyarkir ku tiliya dewleta tirk û DYA di kuştina Olof Palme de heye.

heke komîsyoneke lêgerînê ya navneteweyî biçê Kurdistanê wê jenosîda li ser çand, ziman, dîrok û nasnameya kurd bê dîtî. Öcalan di axaftina xwe de li ser Lozanê jî radiweste û wiha dibêje: "Demirel dibêje Ewropa dixwaze Peymana Sewrê jî nû ve bixe rojevê. Na ne wisa ye, Ewropa li ser Lozanê disekine, her çiqas ev 75 sal in ku Lozan tê binpêkirin jî dîsa Ewropa destêkê dide wê. Wekî mînak mafê hindîkahiyên hatine tunekirin. Tirk û kurd di Lozanê de xwedî heman mafan bûn. Lê îro hebûna kurdan tê înkarkirin. Ji ber wê yekê min bi awayekî leşkerî, siyasî û bîrdozî serî hilda." Öcalan da zanîn ku li Ewropayê pêşin yekîtiya neteweyî, demokrasî û mafên mirovan hatin sazîkirin û, dûre Yekîtiya Ewropayê hate damezirandin. Ew jî dixwaze li welatê xwe wê yekê pêk bîne. Wî da zanîn ku eger di vî de sûcek hebe ew jî wî sûcî dike. Serokê Giştî yê PKK'ê Öcalan di berdewama axaftina xwe de da zanîn ku, li Ewropayê gelê herî kêm îzlandî ne. Lê gelekî wekî kurdan wisa mezin, çima jî mafan bêpar dimîne. Wî diyar kir ku ew di dîrokê de gelê herî dêrîn e. Ji aliyê din ve Öcalan bo Ewropayê jî got ku, divê di zûtirîn katê de biryarên ku girtine binin cih. Bila Tirkiye nêzikî peymanê bibe.

DYA kurdan berî hev dide

Öcalan daxuyakirin ku eger problema serokatîyê hebe ew dikarin li ser wê jî li hev bikin. Öcalan di hevpeyvîna de li ser kompoyan jî radiweste û wiha dibêje: "Heta hewlên kompoyê rabin bila min serbest berdin. Ez ê mafê penaberiyê jî nexwazim. Bila ewlekarî bê pêkanîna bes e. Ev li welatêkî din jî çêdibe. Lê ji bo ku li ser gelê min komplo bîn pêkanîna ez nabim hacet û tu caran xwe teslîm nakim. Ez siya komloyê jî nêzikî xwe nakim. Ji ber ku wê îradeya gelê min were dîl girtin. Gelê min ev yek dît bi meş û çalakiyên xwe şewitandinê bersiv da. Tiştê ku ez bikim wê jî çalakiya gelê min ne cuda be. Bila her kes bizanibe ku ji dêvla teslîmiyetê ez ê çalakiya qehremaniyê tercîh bikim." Öcalan li ser politîkaya DYA'yê rawestîya û daxuyakirin ku dewleta Amerîka kurdan bi hev dide kuştin. Wî da zanîn ku DYA dikare biçê Kosovayê, Filîstîna û başûrê Kurdistanê, lê bo wî biryara înfazê dide. Li gorî Öcalan berî vîga Arafat jî aliyê DYA'yê ve wekî terorîst dihate binavkirin lê îro DYA krediyên dide Arafat, Talabanî û Barzanî.

Gladyo û DYA

Serokê Giştî yê PKK'ê Abdullah Öca-

lan di berdewama axaftina xwe de bal kişande ser Giladyo û da zanîn ku Giladyo di bin sîwana DYA'yê de ye. Li gorî Öcalan, Abdullah Çatlı ku kujer e û eroînfiroşî dikir di bin sîwana DYA'yê de du caran çûye Floridayê. Dîsa M. Ali Ağca ku li dijî Papa sukastek pêk anî, ne mirovekî bi serê xwe ye. Öcalan, kuştina Olof Palme wekî çalakiya herî mezin a Giladyoyê bi nav kir û da zanîn ku tiliya dewleta tirk û DYA di wê çalakiyê de heye. Öcalan wiha berdewam kir: "Ew ên ku van karan dikin wekî terorîst nayên dîtî, lê ez wekî terorîst tîm binavkirin. Ew nikarin çalakiyê min li derveyî Kurdistanê destnîşan bidin, ji ber ku nîn e." Öcalan da zanîn yên ku şer didomînin dikarin aştiyê jî pêk binin. Divê li dijî şantajên dewleta tirk Ewropa helwestê bigire.

Ez ne mirî me sax im

Berî vîga jî Serokê Giştî yê PKK'ê çêlî komloyan kiribû û dabû zanîn ku ew komplo dê dîsa li dewleta tirk vegezin. Piştî vî daxuyaniya Öcalan dewleta tirk dosyayek amade kir û şande İtalyayê. Dewleta tirk di dosyayê de kesên ku sax in wekî mirî nîşan dane. Dewleta tirk dixwaze bi vî dosyayê berpîrsiya hemû kesên ku ji aliyê kontrayan ve hatibûn kuştin bavêje ser PKK'ê. Mîna keke berbiçav nûçegehîna Ö.Gündemê yê Batmanê M.Şah Yıldız bû. Niha jî sax e lê di dosyayê de hatiye gotin ku ew ji aliyê PKK'ê ve hatiye kuştin. Bêguman ne ew tenê. Cevdet Birkay jî ku hevalê M. Şah Yıldız e di dosyayê de wekî kuştîyê bi

destê PKK'ê hatiye nîşandayîn. Lê Birkan jî di sala 1996'an de di qezayêke trafikê de jiyana xwe ji dest daye. Li ser vî yekê me xwe gihande Rojnameger M. Şah Yıldız, Yıldız jî di vî warê de metelmayîna xwe tîne zimên û dadxuyîna ku, jixwe li Tirkiyeyê mirin bûye tiştêkî jî rêzê.

Yıldız da zanîn ku ev rapor tîkiliya dewletê ya bi çeteyan re gelekî baş dide der. Her wiha ligorî Yıldız ev yek bîrêz û rêçîkbûna vî şerê kirêt dide nîşan. Ji aliyê din ve Yıldız da zanîn ku di destê dewletê de liste gelek in lewre ew liste tevlihev bûne. Wî da xuyakirin ku tîmên înfazê çalakiyên xwe pêk tînin û raporê didin fermandarên xwe. Rojnamegerê kurd Yıldız, diyar kir ku, Nûnergeha Batmanê ya Ö. Gündemê hatiye bombekirin ew jî bi tesadûfî li wir bûye. Lê ne ew miriye. Yıldız axaftina xwe wiha domand: "Lê em wekî mirî xistine listeyê. Jixwe listeya kesên ku dê werin kuştin berî çalakiyê tê amadekirin. Ez bawer im ew liste çûye İtalyayê."

Yıldız wekî dawî jî wiha got: "Qaşo em ji aliyê PKK'ê ve hatine kuştin. Ez ê dozê li dijî dewletê û rojnameya İtalî ya ku der barê kuştina me de nûçe çêkir vekim. Di raporê de çima behsa gundên ku hatine şewitandin nayê kirin? Çima behsa gerilayên ku hatine kuştin nakin? Eger bixwazîna raporeke objektîf binivîsîn, bila komîsyoneke lêgerînê ya navneteweyî bê û bi mirovan re biaxive."

Hingî wê diyar bibe ku ji aliyê hiqûqî ve kî tawanbarê vî şerê bîrêzûrêçîk e."

Jiyaneke li dijî dagirkeriyê JEAN PAUL SARTRE

Em tev kujer in

Nûnerê egzîstansyalîzmê (felsefeya ku li ser rûyê dinyayê hebûna mirov bingeh digire û diparêze) yê herî mezin J.P.Sartre bi pirtûka xwe ya bi navê "Hebûn û nebûn"ê di vî warî de gaveke girîng avêt. Sartre bi jiyana, berhem, fikr û ramanên xwe, di nav rewşenbîr û filozofên cihanê de cihekî girîng digire. Bi taybetî jî jiyana û nasnamaya wî ya ronakbîriyê hêjayî lekolînên berfireh e.

Zanyarê navdar J.P.Sartre bi helwesta xwe ya li dijî dagirkeriya

Sartre pêşî jî xwe dest pê kir. Di wê demê de jî hemî kovar, rojname û weşanan re nivîs şandin. Lê dengê wî bi awayekî xurt nehate bihîstin. Bi dû wê re bi xwe kovarek derxist. Bi xwe rojname û kovarên ku li dijî serdestan bûn li kolanan firotin. Gelek nivîs, name, pêşgotin, analîz û gotar nivîsîn. Bi vê yekê wî dixwest teorî û pratîka xwe li hev bîne.

Sartre çapemeniya Frenseyê wekî serxwaz û nijadperest bi nav dikir. Sartre sedema vê wiha diyar dikir: "Frense

rin, ceza lê hate birîn, lê wî xwe mîna wîcdanê cihanê didît, li xebatên xwe sor dibû. Li gorî Sartre serdest û dagirker nikarin wî tawanbar bikin, berevajî vê kesên ku divê bîn cezakerin ew bi xwe ne. Ew jî di demeke kurt de wê pêk bê.

Wî jî xwe re digot wîjdanê cihanê. "Wîcdanê cihanê" li aliyekî din bi ronakbîrên mîna xwe yê ku li dijî dagirkeran tevdiageriya re tekiliyên germ bi awayekî rasterast an nerasterast danîne. Tê gotin ku Sartre bi pêşgotina bo ro-

bi awayekî aktîf şer kiribû û gelek şerê Cezayîrê de, di şerê Vietnamê de jî piştgiriya gelê Vietnamê dike. Sartre bi berhemên xwe yê li ser felsefe, şonoyê û bi gotar û romanên xwe jî gelekî navdar e. Ew di sala 1964'an de hêjayî Xelata Nobelê hate dîtin, lê wî ev xelat qebûl nekir. Li gorî wî xelata herî mezin ne xelata dagirkeran, azadiya gelan e.

Rewşenbîrê nefsbî-çûk

Sartre her çiqas ne endamê Partiya Komûnîst bû jî bo partiye xebatên hêja kirine. Di salên ku ma-mostetî dikir de jî bo ku nêzikî feqîran bibe, kravat nedixist stuyê xwe.. Wî zewac wekî nêrîna birjûwa dinirxand. Nezewicî lê bi hevala xwe Simone De Beauvoir re (ku di lîseyê de hevdu nas kiribûn) heta dawiya emrê xwe ma. Sartre di sala 1980'yî de ku 59 salî bû jî jiyana xwe ji dest da. Jiyana wî jî aliyê pir kesan wekî "jiyana helwestê" tê binavkirin. Ispata vê jî 25 hezar kesên ku bo cenazeyê wî li ser goristanê li hev kom bûbûn, bû.

Tê diyarkirin ku gelê kurd ne dûrî vê rastiyê ye. Dewleta tirk jî, ji hezar salan vir de xwediyên ax û dîroka Mezopotamyayê; kurdan wekî "tirkên çiya" bi nav dike; ziman û çanda kurdan qedexe dike. bi kurtayî li ser navê kurd û erdnîyariya wî; Kurdistanê her tiştî red dike. Çi tevger hebe bi rêbazên qirêj dixwaze jî holê rake.

Li Tirkiyeyê rewşa çepgirî, raya giştî û çapemeniya tirk jî, ji ya frensiyî ne pir cuda ye. Lê li Tirkiyeyê kêmasiya mezin nebûn an jî hindikbûna rewşenbîr, nivîskar û hunermendên mîna Sartre ye ku li dijî dagirkeriyê, şerê qirêj (ku hîn jî didome) rawestiyane. Yê hene jî bi sed salan ceza lê hatiye birîn. Ji van kesan ê herî berbiçav Civaknas Dr. İsmail Beşikçi ye. Mamoste Beşikçi jî li dijî dagirkeriya tirk û serdestan piştgiriya gelê kurd dike, bi xebatên xwe yê bêhempa vê yekê berbiçavtir dike.

Nivîskarê tirk Ragıp Zarakolu li ser J.P.Sartre wiha dibêje: "Naskirina Sartre bo tirkan bi taybetî jî bo kesên pêşverû yê tirk pêwîstiyek pir girîng e."

Zarakolu jî bo Beşikçi fikrên xwe bi hevokerê balkêş tîne zimên: "Ew xwerexnekirina gelê e"

Rewşenbîrê frensî Sartre xebatên xwe yê li dijî dagirkeriya Frenseyê wekî piştgiriya gelê Cezayîrê û Frenseyê dibîne. Sartre li ser vê mijarê wiha dibêje: "Heta gelên bindest azad nebin, gelên ku wekî serdest xuya dikin azad nabin."

Frenseyê ya li ser Cezayîrê, bala raya giştî, rewşenbîr, çepgirên frensî û yê cihanê kişand ser dagirkeriya Frenseyê.

Dagirkerî pergalek e

Sartre dagirkerî bi awayekî zanistî nirxandiye. Li gorî wî dagirkerî sistemek e, ne hewldaneke şexsî û ne jî encama listikên rasthatinî ye. Şertê yekem ê mirovahiye ev e ku mirov xwe jî piştgiriya serdest û dagirkeran bide alî. Rewşenbîrê frensî Sartre xebatên xwe yê li dijî dagirkeriya Frenseyê wekî piştgiriya gelê Cezayîrê û Frenseyê dibîne. Sartre li ser vê mijarê wiha dibêje: "Heta gelên bindest azad nebin, gelên ku wekî serdest xuya dibin, azad nabin." Li gorî Sartre gava herî mezin û berbiçav rasterast piştgiriya FLN (Eniya Rizgariya Cezayîrê) ye.

Helwesta Sartre ya li dijî dagirkeriya Frenseyê li ser sê hemanên bingehîn berbiçav dibe: Yek, rexnekirina nijadperestiya desthilatdarî û çapemeniya Frenseyê. Du, kişandina bala raya giştî, sê, rexnekirina bédengiya rewşenbîr û çepgirên Frense û cihanê.

li Cezayîrê Cezayîriyan qetil dike; ziman û çanda wan asimîle dike; çapemeniya frensî vê yekê rewa dibîne û Cezayîriyan jî wekî frensiyên misilman dibîne."

Dagirker nikarin min tawanbar bikin

J.P.Sartre tu êrîş, çewsandin nepejirandin. Ji aliyê Dadgeha Leşkerî ya Frenseyê ve ew wekî xayîn hate îlanki-

mana Franz Fanon a bi navê "Rûşên cihanê" nivîsibû, bala gelek rewşenbîran kişand ser şerê Cezayîrê. J.P.Sartre bo Fanon spasiya xwe pêşkêş dike û romana wî jî bo psîkolojî û kesayetiya gelên bindest pir girîng dibîne. Lê li gorî wî, Fanon tu metod jî bo gelê Cezayîrê pêşkêş nekiriye.

Sartre, navê têkçûyina îşkenceyê li nivîskar û rojnamegerê frensî-Henri Alleg (li dijî dagirkeriya Frense

Rêzimanê kurmancî

- Wane 42 -

SAMÎ BERBANG

Têgihên rêzimanî

Tayên deng: ses telleri

Zengelork: adem elması

Rengedeng: sesin tonları

Dengên dureng: çift tonlu sesler

Birên hevokê: cümlelerin unsurları

Cînavka vegerok: dönüşlü zamir

Di nava xebata me de têgiheke bi wî navî cih negirt lê belê, di pirtûka Murad Ciwan de cînavk, xwe wekî "dönüşlü zamir" hatiye binavkirin. Her di hinek xebatên bi kurdî de jî cînavka vegerok hatiye bikaranîn.

Cînavka qertafî: ek şeklindeki zamir

Ji bo cînavka /-ê/ tu têgih nehatibû dîtînin lewre jî wekî "cînavka ê" mabû. Lê di pirtûka Qanatê Kurdî de ew wekî "cînavka kurtkirî" hatiye navandin. Li ser bîngeha vê cînavkê jî mirov dikare çend tiştan bibêje. Di pirtûka Celadet Bedirxan de tê gotin ku ew /ê/ jî kurtbûna cînavka /wê/ tê. Lê dibe ku jî qertafa tewandinê ya zayenda mê jî hatibe, lewre ew /ê/ ya "ewê" bi xwe jî qertafa tewangê ya zayenda navdêrên mê ye.

Paye: rütbe

Payeya rûberî: Karşılaştırma derecesi

Payeya rajorîn: En üst derece

Di nava xebatê de me bo dereceya rengdêran peyva paye bi kar anîye, lê di

beşa têgihan de peyva "pile" hatiye bikaranîn. Ji bo ravekirinê herdu têgih jî rast in. Bes pile zêdetir wekî wergera têgiha tirkî xuya dibe. Lewre me di nava xebatê de paye bi kar anîbû.

Raweyên pêskerî: belirtme kipleri

Dem: zaman

Dema niha: şimdiki zaman

Dema bê: gelecek zaman

Dema bê ya nêzik: yakın gelecek zaman

Demên borî: geçmiş zamanlar

Dema boriya têdeyî: -di'li geçmiş zaman

Çirokiya boriya têdeyî: -di'li geçmişin hikayesi

Dema boriya dûdar: -miş'li geçmiş zaman

Çirokiya boriya dûdar: -miş'li geçmişin hikayesi

Dema boriya berdest: şimdiki zamanın hikayesi

Raweyên daxwazî: dilek kipleri

Raweya divêti: gereklilik kipi

Ew rawe li gorî deman tê kişandin, di dema kişandina li gorî demê de guharîn di lêkera viyan de pêk tê.

Raweya mercî (hekanî): şart kipi

Ev di vê raweyê de lêker li gorî deman tînin kişandin. Guhartin di lêker de pêk tê.

Raweya xwestinî: istek kipi

Çirokiya raweya xwestinî: İstek kipinin hikayesi

Demên hevedudanî: birleşik zamanlar

Raweyên hevedudanî: birleşik kipler
Raweya merc û daxwazê: dilek şart kipi

Çirokiya raweya merc û daxwazê: dilek şart kipinin hikayesi

Lêkerên alîkar: yardımcı fiiller

Çêbiwar: miş yapılı ortaç (Past participle)

Ravekarî: izafe

Tîpên ravekirinê: herfi tarîf

Di kurmancî de têgiha veqetandek bo wan tîpan tê bikaranîn.

Kirpandin: vurgu

Hevokên lêkerî: fiil cümlesi

Hevokên navdêrî: isim cümlesi

Hevokên pirsê: soru cümleleri

Hevokên erênî: olumlu cümle

Hevokên neyinî: olumsuz cümle

Têrker: tümleş

Pêveber: yüklem

Xalbendî: noktalama

Nîşaneyên xalbandiyê: noklama işaretleri

Xal: nokta

Bêhnok: virgöl

Pirsnişan: soru işareti

Bangnişan: ünlem işareti

Xalecot: iki nokta üst üste

Xalebêhnok: noktalı virgöl

Kevanek: parantez

Dunik: tırnak işareti

Xêzek: konuşma çizgisi

Sêxal: üç nokta

Bendik: kesme işareti

Dubendik: çift kesme işareti

Ew di cihê kevanekê de tê bikaranîn.

Di zimanê îngilizî de zêdetir tê bikaranîn.

Çavkanî:

1) Bîngehên Gramera Kurmancî, Celadet Bedirxan, Weşanên Nûdem, 1994

2) Türkçe açıklama Kürtçe Dilbilgisi (Kurmanc Lehçesi), Mûrad Ciwan, 1992

3) Hêmanê Rêzimanê Kurdî, Feqî Huseyn Sağınç, Melsa Yayınları, 1991

4) Rêzimana Zimanê Kurmancî, Resîdê Kurd, 1956

5) Türkçe İzahlı Kürtçe Grameri (Kürmançça Lehçesi), Kemal Badıllı

6) Kurmancî, Weşana Înstîtuya Kurdî ya Parisê

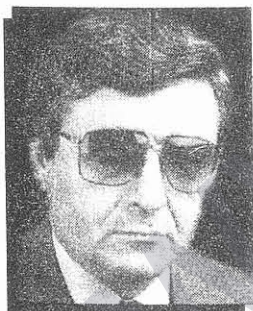
7) Zend, Weşana Înstîtuya Kurdî ya Stenbolê

8) Lêkolîn, Weşana Înstîtuya Kurdî ya Berlînê

Têbînî: *Gelî xwendevanên hêja, bi vê waneyê, em gihîştin dawîya mijara xwe. Li ser van waneyan hûn dikarin dîtînin û rexneyên xwe ragihînin. Ev de bo têkûzîkirina vê xebatê sîdewar bin, lewre me dil heye ku vê xebatê wekî pirtûk bîweşînin.*

Êrîşên li ser HADEP'ê

MAHMUT KILINÇ

Bi rastî carinan mirov dixwaze ku li ser hinek mijarên ne siyasî binivîse. Heta mirov xwe amade jî dike. Lê mixabin dema mirov dest bi xwendina rojnameyan dike an jî li nûçeyên televîzyonê guhdariyê dike, mirov helwesta xwe diguhere.

Ev nêzikî deh salan e ku dewleta tirk bi hemû derfetên xwe êrîşan tîne ser gel û sazîyên kurdan. Dema ku ew êrîş hebin, ma destê mirov diçe ser tiştêkî din ku mirov li ser binivîse?

Gelo dewleta tirk jî HADEP'ê çî dixwaze? Çima her roj bi dehan avahiyên û partiye di bin piyên polîsên tirk de ne? Hê polîs jî bes nakin, tevî faşîstan êrîşê dibin ser zarok û jinan. Ev rewşeke bixetere ye. Li ser neteweyên din jî yên ku ji Anatoliyê derxistine an qetilkirine wisa dest pê kiriye. Divê gelê me yê ku li metropolên tirkan dijî ji bo ewlekariya xwe gelekî hişyar be.

Li gorî şertên mirovahiyê di navbera têkoşîna du hêzên li hemberî hev de pêwîst e di çêkên ku di têkoşinê de tînin bikaranîn de jî hevkeşeyek (muwazeyek) hebe. An jî divê

dewlet li dijî kesên sîvil, sazîyên demokratîk li ser xeta hiqûqê bimeşe. Bo nimûne, heger hêzek bi tanq û topan êrîşê bibe ser kesên destvala, ev di kultur û jiyana mirovahiyê de tune. Dîsa heger grubên faşîst ên ku çî û qalaz û çek di dest de ne, êrîşê bibin ser jin û zarok û kesên destvala ku nikarin xwe biparêzin, ev helwest di çand û jiyana tu gelî de tune ye. Ji bilî Tirkiyeyê. Mixabin li Tirkiyeyê hê jî êrîşên bêpîvan û li derveyî hiqûqê neskînin.

Li navendên HADEP'ê endamên partiye mirovên bêçek di nava çalakiyê herî bêdeng de ne ku zîrarê nade tu kesî. Çalakiya greva birçîbûnê li her dera cîhanê her kes hurmetê jê re digire; polîs û leşker tu hêz êrîşê nabin ser kesên ku vê çalakiyê pêk tînin. Bi tenê ev hovîti li Tirkiyeyê heye. Polîs tevî faşîstan êrîşê dibin ser jinên kurd û hemû televîzyonên tirkan jî bêtîrs û bêxem dîmenên hovîtiyê diweşînin. Wexta ku mirov li van dîmenan dinihêre, pîrsek tê bîra mirov: Gelo heta îro em çawa bi vê hovîtiyê re jiyane?

Bi êrîşên li ser HADEP'ê careke din eşkere bû ku dewlet bi tu awayî naxwaze ku kurd xwe îfade bikin. Nîjadperest Çoşkun Kırcî digot çî? Wî digot: "Kesên ku ne tirk in mafekî wan heye, ew jî bêdengî ye." Ev tê ve wateyê ku li tu mafê xwe nepirse. Heger tiştêk dane te, divê tu bi ew qasî qenaat bikî. Mirovekî bêdeng û bêdaxwaz mafên siyasî bi tenê ne, divê nan û avê jî nexwaze. Heger mirov bi bîr

û baweriyekê li aştiyê binêre, HADEP deriyekî aştiyê û çareseriyê ye. Heger dewlet bixwaze ber bi aştiyê gavekê bavêje, deriyê ku HADEP vedike divê bibîne, le ne wisa ye. Êrîşên li ser HADEP'ê li dijî daxwaza aştiyê seranser dijminî ne.

Dewlet nikare ku pêşiyê li HADEP'ê bigire. Ji ber ku HADEP bûye gel û pêşî bi hişyarbûna gelê di ev jî dest dewletê derketiye. A du-diya dengê Têkoşîna Gelê Kurd gihîştîye gelek cihan navendên siyasî yên navneteweyî. Ev êrîşên li ser HADEP'ê raya giştî ya demokrat û dewletên rojavayî li cihêkî not dikin.

Ji damezirandina HEP'ê heta HADEP'ê ev heşt sal in ku bi îşaretên rayedarên dewletê êrîş dest pê dikin. Çendakê berî niha rojname-gerek bi navê İsmet Berkan di nivîseke xwe de digot: Rayedarekî dewletê yê payebilind ji min re got "Em ê ji îro şûn de li HADEP'ê binêrin." Ev tehdît piştî êrîşên li ser Sûriyeyê hatibû gotin. Ev gotin ji aliyekî din ve jî balkêş in: Hinek kes û komên kurd ên siyasî hene, wan digot: "Heke şer bisekine dewlet wê dest bi firehkirina qada demokrasiyê bike û mafên kurdan binase." Ev gotin û êrîşên li ser HADEP'ê van çirokan pûç derdixin.

Her tişt li ber çavan e. Kes nikare veşêre. Mixabin hê jî hinek kes naxwazin rastiyê fêhm bikin. Çawa dibe ku ev êrîş û zordariya gemarî hê jî li nefsa hinek kurdan giran nayê? Dewlet hê çî bike, çî heqaret û zilmê bike ku ji nefsa van mirovan re giran were?

Nameyek bo dayika şehîdekî:

Ew leşkerê Ahûra Mazda ye

Pîştî ramûsandina destên te, silav û hurmetên xwe ji we re pêşkêş dikim, dayika delal!

Dayika hêja! Wekî her salê, îsal jî ji bo bibîranîna Hevalê Seyfî ez nameyekê ji we re dinivîsim. Lê ev neyê wê maneyê ku em Seyfî bes di salvegera şehadeta wî de bi bîr tinin. Ji wê bêhtir her roj, her saat û her deqîqeya ku dibore, wekî hemû şehîdan hevrê Seyfî jî li ber çavê me ye. Em hêza xwe ji wan digirin. Ew, her wisa çavkaniya ronahîkirina jiyana me ne. Ew, rêber û serleşkerên me ne.

Dayê! Şehîd ew in ku; stêrkên rûyê aşimane me ronahî kirine, hêvî di rihê me de dane çandin û hêz bi hemû gel anîne, ji bo meşa azadiyê. Şehîd ew in ku; bi xwîna xwe ya pîroz axa welat av dane û

Şehîd ew in ku; di "Pîra navbera mirin û jiyanê de ne." Hez kirin ji welat, gel, mirovatiyê û li ser hemûyan jî, girêdan û hez kirin ji Serokatîya Partiyê re ye. Şehîd ew in ku; em ji nû ve bi ser xwe ve anîn û hînê karên xwe yên bi rûmet kirin û her wisa dîroka wan dibê dîroka gelê kurd. Gelê kurd û mirovahî hêza jiyanbûna xwe ji şehîdên me yên bi rûmet digire. Bi vî awayî li hemberî kedxwar û neyaran serê xwe yê mirovatiyê bilind û bilind dike.

Belê dayika delal!

Te; Hevalê Seyfî bi şîrê pêsîra xwe xwedî kir. Bi nexewa şevan û hêstirên çavan te ew mezin kir. Bi çîrokên bapîrê yêzîdî, Zerdest û Kawayê Hesinkar zana û jîr kir. Te; ew ji bo ku li xwe û li te xwe-

made dikir. Lê rojêke bêbext bû. Roj mîna felekê li ser gelê me bervac bû. Roj 13'ê Reşemîya sala 1992'yan bû. Berf û seqem li pêşiya wî ne asteng û kelem bûn.

Hevalê Seyfî mîrxas bû. Qet zehmetî, westandin û eş nedizanî. Çawa ku tu jî zanî; dema cara yekem derbasî bakurê welêt bû, li çî zehmetî û astengiyên diwar rast hatibû. Yanê di serî de mîrxasî û lehengiya wî, xwe bi her kesî dabû xuyakirin. Hevrê Seyfî qehreman bû, jîr û zane bû û lehengê gelê xwe bû. Ji ber ku heta çika xwîna xwe ya dawî ji bo gelê xwe xebat kir. Ji ber ku bi vîneke mezin her dem ji bo ku talimatên Mirovê Mezin pêk bîne kar û xebat dikir. Ji ber ku, ji bo ku soza dayî gelê xwe pêk bîne, xwedî bawerî û vîneke mezin bû. Bawerîya wî ew bû ku, sînorên neyaran danî, ji nava we-

Bawerîya Hevalê Seyfî ew bû ku, sînorên neyaran danîne, ji nava welat û gel rake. Wî digot: "Ez yêzîdî me, ji parçe Başûr im. Lê welat yek e, ne Yêzîdî û ne jî parçên din qebûl dike. Ezê bi xwîna û zanebûna ku min ji Partî û Serokatîyê girtiye, welat bikime yek."

Dayê! Te, bi lîlandinê Hevalê Seyfî şande nav refên gerîla. Xweş tê bîra min te şehadeta wî jî bi lîlandinê û bi serbilindî pêşwazî kir.

dara azadiyê şînkirine. Qirêj û gemara sed salan ji mejiyê me û ji ser axa welatê me paqij kirine.

Şehîd ew in ku; giriyê dayikên Kurdistanê dane sekinandin û dilê wan ê ku çil-misîbû, şînkirine, şahî pê anîne û giyan bi hemû zar û zêç, kal û pîr û xortên me anîne. Şehîd ew in ku; mirin di Kurdistanê de dane kuştin û jiyan vejiyandine, ji mirinê jiyan dane afirandin û bi me dane şêrînkirin. Çanda me ya neteweyî didin afirandin. Şehîd ew in ku; navên xwe dane guhartin, ji Miho, Xelo, Çiya û Çekdar pêk anîne. Ji Fatê û Xecê, Zilan, Bêrivan, Zekiye, Bermal û Rewşen pêk anîne.

dî derkeve hişyar kir. Dayê! Te, bi lîlandinê Hevalê Seyfî şande nav refên gerîla. Xweş tê bîra min te şehadeta wî jî bi lîlandinê û bi serbilindî pêşwazî kir.

Rojên Hevalê Seyfî yên ku me bi hev re derbas kirin, ew munaqeseyên di navbera me de pêk dihatin û bêhtengiya te xweş tê bîra min. Bi taybetî piştî her munaqeseyê ew dengê kenê te û ramûsandina te ji serê me re wekî ku niha jiyan dibin li ber çavê me ye.

Dayê! Ez dixwazim hinekî ji te re li ser şehadeta Hevalê Seyfî û roja ku şehîd ketiye binivîsim. Roj, rojêke pîr xayîn bû. Serma, seqem û bi berf bû. Wê rojê jî Hevalê Seyfî xwe ji bo çalakîyên mezin a-

lat û gel rake. Wî digot: "Ez Yêzîdî me, ji parçeyê Başûr im. Lê welat yek e, ne yêzîdî û ne jî parçeyên din qebûl dike. Ez ê bi xwîna û zanebûna ku min ji Partî û Serokatîyê girtiye, welat bikime yek."

Ji ber ku Hevalê Seyfî ji we hez dikir û ji hemû gelê xwe hez dikir. Xwest malbata xwe fireh bike. Malbata wî bû çil milyon gelê kurd. Wî, dixwest bajarê Nemrûtê bide xirakirin. Ger Nemrûtê hemdemî ji ser axa welat neyên paqijkirin, ne mimkûn e ku welat geş û azad bibe. Belê, tava Welatê Rojê bi xwîna Hevalê Seyfî hinekî din geş bû li ser xaka niştiman. Hevalê Seyfî bi cengewariya xwe perdeya li pêş tava mirovahiyê da veçirandin.

Ew, ji bo hêviya jiyanê ye. Ew, hêza jiyanbûna nû ya ku di bin Serokatîya Partiyê de tê damezrandine. Ew, vîn, bawerî û nûnerê Kurdistanê serbixwe û azad e. Ew, leşkerê Ahura Mazda yê hemdemî ye. Li Welatê Rojê xwest ku "Komara Mirovahiyê" mîna Împaratoriya Medan a Mirovahiyê bide avakirin. Ew, leşkerê azadiyê bû. Leşkerê hezkirina paqij û saq bû. Wî xwest, hezkirina ku gelê me ev hezar sal in jê bêpar e, yekcar bi ramanên Ahura Mazdayê Hemdemî pêk bîne, li ser xaka Mezopotamyayê. Wî, dergûşa mirovahiyê vejiyand.

Wî, bi şehadeta xwe rûyê melûl yê zarakên Welatê Rojê geş kir û ji wan şeravanên nû derxistin serê çiyê. Wî, hêvî, pehlewani, mîrxasî, vîn, bawerî û hemû xisletên mirovahiyê di kesayetiya xwe de dabûn civandin. Ew, nemir jiyan bû û jiyan nemir da avakirin. Belê dayika hêja! Lehengê ku te mezinkirî bi şehadeta xwe tu jî mezin kirî. Bi şehadeta xwe şîrê te yê spî li xwe helal kir û hezkirina herî rast nişanî te da û ev yek îspat kir.

Em bawer in ku qet ne mimkûn e em kesayetiya Hevalê Seyfî binîn ser zimên. Ji ber ku ew şehîdê Welatê Rojê ye. Şehîdên Welatê Rojê jî bi nivîstinê tenê neyên ser zimên. Lewre ji bo ku mirov bikaribe tevger û kesayetiya wan bide xuyakirin, divê Kurdistanê azad û serbixwe ava bike. Ev yek jî bi şopandina xeta Serokatîyê mimkûn e. Dîsa bi damezrandina Kurdistanê ku misilman, êzîdî, e-lawî û xiristiyan bi hev re dijîn, mirov dikare şehîdên Welatê Rojê bîne ser zimên.

Di dawîya nameya xwe de carekê din ez destên we radimûsim û silav û hurmetên xwe ji we re pêşkêş dikim. Şehîdên me rûmeta me ne. Çawa ku Hevalê Seyfî soz û peyman dabû şehîdên li pêş, em jî îro soz û peymanê didine şehîdên xwe.

EHMED HUSEYİN

*Têbînî: Hevalê Seyfî (Selahdîn Abdo) ji gundê Kîbarê bi ser Efrînê ve ye.

□ 17.12.1959:

Bûyera 49'an

Di roja 17'ê berfanbara 1959'an de hêzên dewleta tirk bi îdiaya 'cûdaxwazî û ajantiyê' gelek xwendekar û ronakbîrên kurd girtin. Di despêka bûyerê de hejmara kesên girtî 40 bû. Di sala 1961'ê de hejmara wan gihîştê 49'an. Ji ber vê yekê 'Bûyera 49'an' tê gotin. Hin kesên di bûyerê de cih girtine Musa Anter, Yaşar Kaya, Medet Serhad û hwd. in.

BÛYERINE JI DÎROKÊ

□ Berfanbar 1969:

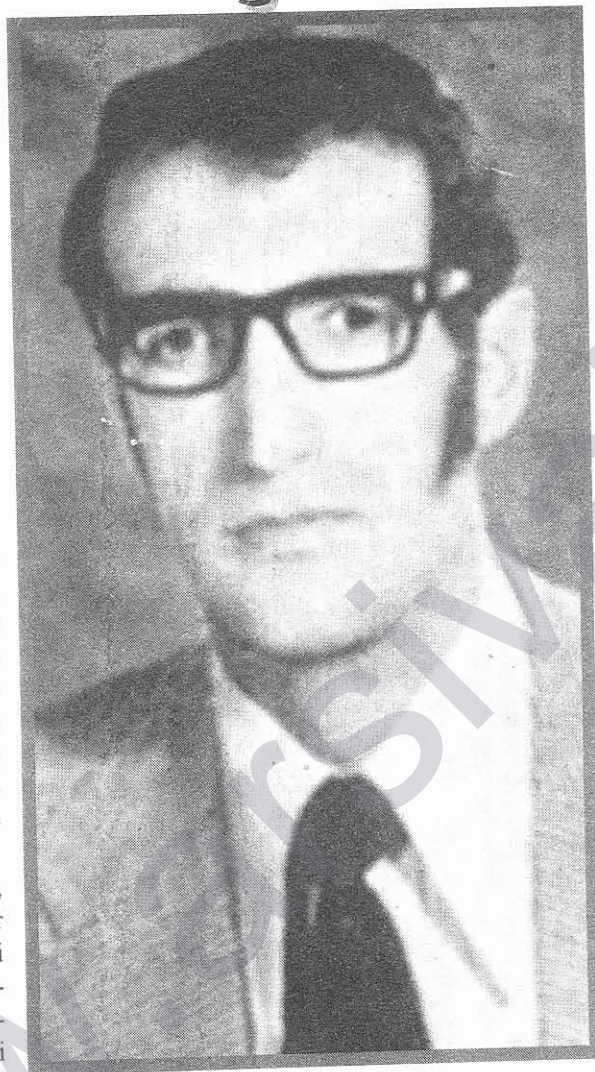
Kovara Doğu derket

Kovara bi navê Doğu (Rojhilat) di meha berfanbara 1969'an de bi slogana "Bijî biratiya gelan" dest bi weşanê kir. Di rûpela yekemîn a kovarê de xeta weşanê ya kovarê wiha tê diyarkirin: "Kovareke anti-împeryalîst, anti-faşîst, anti-asîmilasyonîst, anti-feodalîst, anti-şovenîst, bi ronahiya sosyalîzma ilmî li ser meseleya Rojhilat disekine. Di kovarê de kesên wekî Musa Anter, Hasan Arfa, Atilla Tokatlı, nivîskarî kirine. Kovar ji 32 rûpelan pêk hatiye û bi salê carekê derketiye. Çend hejmarên derketine nayê zanîn.

Portreya hunermendê nemir**Mihemed Şêxo**

...
Gula min kesk û sor û zer e
Nîşana alê li ser e
Gula min reng spî gewher e
Evîn û peymana min î

Ay le gulê gula minê
Şêrina li ber dilê minê
Ez gulê nadim bi malê dinê
Ez li ber gulê tîm kuştinê...

Mihemed Şêxo ku navê wî yê resen Mihemed Salih Şêxmûs e, di sala 1948'an de li gundê Xecokê hate dinê. Ev gundê ku hunermend Mihemed Şêxo zaroktiya xwe lê derbas dika li Başûrê Biçûk girêdayî Qamişlo ye. Hunermend herwiha dibastana seretayî jî li wî gundê ku ji bûyîna wî re şahidî kiriye xwendiyê. Mihemed Şêxo di 1965'an de li Qamişloyê dest bi dibistana navîn dika, du salan dixwîne, lê hin pirsgirêk rê nadin ku kuta bike û bi şûn de vedigere Xecokê. Bi vê re ji bo wî dibistan xwendin di polaya duyemîn a dibistana navîn de bi dawî dibe.

Hunermendê nemir Mihemed Şêxo, ligel ku ji biçûkayî ve meyila wî li ser muzîkê ye, piştî ku di sala 1968'an de li Qamişloyê tenbûrekê distîne û pê ve wekî derwêşekî dest bi gotina helbestan dika. Ew demekê bi awayê derwêşekî li nav gel digere û helbestên xwe di nav gel de di dibêje. Piştî demekê diçe Bêrûdê. Li wir li Navenda Xwendina Yekîtiya Muzîkê dixwîne û di sala 1972'yan de dibe endamê Hêvgirtina Hunermendên Lubnanî. Piştî demekê vedigere welêt, li Rimêlanê jî komeke muzîkê re serkêşiyê dika. Di heman salê de diçe Başûrê Mezin gelek stranên wî di Radyoya Bexdayê de tên weşandin. Gava ku vedigere Başûrê Biçûk, li wir jî aliyê polisên Sûrî ve çend caran tê girtin.

Sal 1975, Mihemed Şêxo îcar diçe rojhilatê Kurdistanê. Li vir dizewice, dikeve nav jiyana bi jin û zarok û sê zarokên wî çêdibin, bi navê Felek, İbrahim û Brûsk.

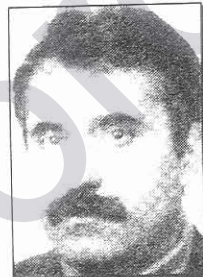
Di hemû helbestên Mihemed Şêxo de xem, keder, derd, kul û bindestî xuya dika û timî van tîne zimên. Ew li rojhilatê Kurdistanê jî di hemû tevger û xebatên xwe de tê teqibkirin û di vê pêvajoyê de pir caran dibe hedefa êrîşên rejîma Şah SAWAK'ê. Ew di hemû lebatên xwe de ji aliyê vê komê ve tê poşandin. Piştî ku ew

bi vê dihesê, di sala 1982'yan de vedigere Sûriyeyê Şamê, piştî salekê diçe Qamişloyê û li vir bi cih dibe. Li vir bêrawestan xebatên xwe yên di warê hunerê de didomîne.

Hunermend Mihemed Şêxo bi tevgera têkoşîna gelê kurd gelekî kêfxweş e û dişopîne. Tê îdiakirin ku gava ku ew şehîdketina Egî (Mahsum Korkmaz) dibihîse kaseteke xerû li ser şehîdketina wî dadigire, lê hêzên serdest nahêlin ku gel vê kasetê ne bibîne ne guhdar bike. Her wiha ji ber vê kasetê tê binçavkirin. Piştî demekê girtîbûnê tê berdan.

Hunermendê nemir Mihemed Şêxo piştî ku tê berdan, ji îşkence û lêdanan nexweşiyek lê peyda dibe û him bi him xedar dibe. Li gel ku dixwaze here Avrûpayê tedawî bibe jî giranbûna nexweşiya wî rê nadê. Mihemed Şêxo roja 17'ê sermaweza 1986'an li Qamişloyê ji ber vê nexweşiyê dikeve û li vir nemir dibe.

SERWÎSA ÇANDÎ

ÇAVDÊRÎ**Me şah gotiye**

SERKAN BRÛSK

Belê roja me hilatiye. Bi tirêjen xwe yên berbangê me germ dika. Rih bi bedena me tîne. Zindibûn hinekî jî bi roniyê ve girêdayî ye. Ev ji bo hemû giyandaran derbas dibe. Devera roj lê tune be, her tişt lê spîçolkî û xav e. Roj jiyan e.

Li gorî ku ew dibêjin bi dehan caran wan em şikêndine. Ger ev serhildana me jî wek ên berê di nava çend rojan de tarûmar nebûbe, rola xwe fedakirinên fikirlêkirî û bi awayekî pir û xwe tanzîmkirina gela mezin e. Dema ev bi hev re hatin meşandin êdî gel jî bi keda xwe, can, mal û hemû nixên civaka tradîsyonel di vê riyê de feda kir. Gelekî wek ê me çawa dikare roja xwe hilde? Çawa dikare ferqa hezar salan ji navê rake. Mirinê bi goşt, xwîn û giyan bike? Ev mijarên pêşerojê ne. Ji bo nîşanê bê hêjayî ne. Roja me li Rojava hilat. Mirin di jiyandê de zindî bû. Tirba betonkirî wiha perçe bû. Berevajîya mirovahiyê bi berevajîtiyekê hate serastkirin. Tarza Serokatîyê ev e. Li devera ku mirin hespê xwe ji kêfa dilê xwe re dibezîne, jiyan piştî mirinê dişikîne. Wê bi hemleyekê mat dika.

Santranc (kişik) leystikek xweş e. Konsantrasyoneke kûr û tîr dixwaze. Leystikek aqil e. Leystikek ku pir zêde bikaranîna hêza aqil dixwaze ye. Aqil û aqil bi awayekî pir rasterast tîn hemberî hev. Di santrancê de teknîka herdu aliyên hev e. Yên ku tîne hemberî hev û din bi heman rex, hesp, fil, wezîr û şahî tîne hemberî hev. Wekî din jî leşkerê sade yên herdu aliyên hene.

Tevî ku şer bi gelek aliyên xwe dişibe kişikê jî, bi hinek aliyên xwe jî jî ve leystikê vediqete. Aliyê ku jê vediqete teknîk, hejmara leşker û lojîstîk e. Aliyê wan ê hevbeş, bikaranîna hêza aqil e. Her çiqas di şer de hêza aqil texprîbateke fizîkî dide xwediyê xwe, yê hemberî xwe û hemû zindiyên ku di nava seheya wê de ne jî, lê dîsa jî aliyê ku aqilê xwe baş bi kar tîne bi ziyaneke kêr, bi ser dikeve. Jixwe camêrekî gotiye "aqil desthilatdarî ye". Her wiha ronî ye jî. Yanî yên ku aqilên xwe herî efektîf bi kar tînin, di leystika santrancê, şer û jiyandê de bi ser dikevin.

Belê dema mirov karibe potansiyela aqil baş tîxe xebatê, tu hêzên gewde mezin nikarin bi mirov. Dema mirov li despêka şoreşa Kurdistanê Bakur dinêre, ev rastî baştir ji mirov re ronî dibe. Şoreşa ku bi sê-çar kesan dest pê kir, di nava demekê kurt de giha merheleyeke wisa bilind ku hişê gelek mirovan nema digire. Hêzek ew qasî biçûk çawa dikare li hemberî hêzek wisa bi her awayê xwe mezin bigihê ve encamê? Di nava bîst salan de çawa dikare neteweyek ku hemû xisletên wê yên neteweyetî hatibin kesixandin, şax bide û şîn bibe.

Tiştê baş zelal dibe. Herdu hêzên ku dirokê ew anîne hemberî hev û din ne li gorî hev in. Tu ji kîjan aliyên ve binêrî binêre tu dê rastî neheqîya dirokî werî. Aliyek mezin e, desthilatdar e, bi tecrûbe ye, xwedî gotin e, dewlemed e, tîrsa xwe xistiye zikê beşek mezina cihanê û aliyê din jî ha mir ha mir, nikare xwe li şîpiyan bigire, damarê wê yê jiyandê dijene najene ne diyar e. Rewşa herdu aliyên wiha bû. Dirokê di vê rewşê de starta leystikê da. Leystik an jî şer di mala yê nîvmirî de dest pê kir. Yê xurt û qelew bi awayekî jixwerazî xwe dada hemberiyê xwe û ew li erdê da. Careke din, careke din. Lê ev çî ye. Her li erdê dikeve bi rûhtir dibe. Her diçe bi hêztir dibe. Her ku leystik dirêj dibe hemberiyê mirî hemberiyên êrîşê bi kar tîne. Bi çend leşker û fermandarên xwe êrîşên fikirlêkirî tîne ser şahê hemberî xwe. Û niha jî gotiye şah. Êdî em û jîrekiya me.

Özgür Radyo piştî girtina bo 90 rojan li ser Em ji berê dilxwaz û xurtî

Me li ser serpehatî û helwesta weşanê ya Özgür Radyo, rexneyên guhdaran, weşana li ser kurdan, helwesta RTÜK'ê û taybetî û dijwariya weşangeriya radyoyê digel yek ji berpirsiyarên Özgür Radyoyê Sultan Arıkanê hevpeyvînek pêk anî.

Pêşîn hûn dikarin helwesta weşanê ya Özgür Radyoyê diyar bikin?

□ Ji sala 1995'yan heya îro xeta me ya weşanê hiç neguherî. Hin pîvan û rastiyan me yê neguherbar hene. Me tu caran negotiye: "Em ne bêlayan in." Me aliyê xwe diyar kiriye. Aliyê me aliyê kedkar, azadîxwaz û aştxwazan e. Daxwaza me ew e ku em bi weşana xwe piştgirî û alîkariya van kesan bikin û hevî û kêşeyên wan bînin rojevê.

Li aliyê din me dil nîn e ku em jî li ser sansûra RTÜK'ê bûyer û diyardayan sansûr bikin. Bi taybetî em dixwazin bûyer û çalakiyan ku ji aliyê radyo û televîzyonên din ve bi têra xwe nayên pêşkêşkirin, ragihînin raya giştî. Wekî mînak, em dixwazin hevî û çalakiyan karker, karmend, xwendekar, jinên kedkar û gelê li guhê bajaran ragihînin.

Ev helwesta me, bandorê li bernamayan me yê li ser mûzîkê, siyaset û jiyane jî dike. Lewre em doza weşaneke bikêr û têrnavok dikin. Digel ku em bi hemû zimanan stran û kilaman diweşînin jî, em doza muzîkeke heja û serketî dikin. Bo nimûne, bêyî ku em li zimanên wan binihêrin, em stranên ku bi awayekî arabeskî hatine honandin, pêşkêş nakin. Dîsa em stranên kesên ku di warê muzîkê de hestfiroşiyê (duygu sömürüsü) dikin, naweşînin: Wekî Tarkan, Mahsun Kırmızıgül hwd...

Di warê weşanê de pîvana me ya sereke "dengêkî cuda, şioveyeke cîhereng" e. Lewre her çend em alîgir bin jî, divê em di nava xwe de jî doza pirdengî û pîrengiyê bikin. Ji ber ku bi vî awayî dê mirov bi şeweyekî baştir û bikêrtir li rewşa xwe bifikirin. Me dil nîn e ku em hin pîvan û rastiyan li ser mirovan ferz bikin. Lewre tu kes ne debeng û nezan e. Mebest ew e ku mirov bi xwe bifikirin, bipîvin û peyre jî pê serwest bibin.

Wekî diyar e her diçe hejmara kanalên televîzyonan zêde dibe lê digel vê jî gelek radyo derketin holê û hê jî derdikevin. Hûn vê yekê çawa dinirxînin?

□ Berê bi tenê kanaleke televîzyonê hebû. Îro gelek kanalên televîzyonê peyda bûne, lê feraset yek e. Dibe ku di navbera kanalên de hin cudahiyan biçûk hebûn lê di warê naveroka weşanan de pûçbûn û aloziyê mezîn li dar e. Di serî de jî ber ku nû û rengîn bûn televîzyonan

gelekî bala mirovan kişand, lê peyre jî ber yekalîbûna weşanan mirovan rûyê xwe ji televîzyonan bada. Lewre medya ketiye taya berjewendiyên xwe yê siyasetî û aborî.

Piştî demekê mirov di rojeva televîzyonan de li jiyana û kêşeyên xwe rast nehatin û ketin taya vî yekê. Bo nimûne karkeran li ser arizîkirinê li nûçeyên berfireh û objektîf rast nehatin. Dîsa şênîyê li guhê bajaran li daxwaz û hevîyan xwe rast nehat û... Berî her tiştî li vî welatî %80 mirov di bin asta sinorê xizaniyê de dijîn. Rojeva şênî di kanalên de nayê ragihandin. Lewre piştî demekê radyoyan bêtir bala mirovan kişand ser xwe. Radyoyan wekî televîzyonan di warê xavnaverokeya weşanan de nedaye navê! Lê mixabin heman nexweşî li radyoyan jî peyda dibin.

Baş e. Avantajên radyogeriye çî ne?

□ Berî her tiştî tu ne dilê dîmenan î. Bêyî ku tu dîmenan peyda bikî, tu dikarî nûçeyê xwe ragihîni. Ji ber hindê radyo jî

Divê mirov xwe bixin şûna me û li gorî wê tevbigerin. Pergaleke hiqûqî heye. Bivê nevê divê tu li pey vî pergalê bimeşî. Li aliyekî daxwaz, li aliyekî pêwîstî! Bersiva vî pirsê ev e: Ku li vî welatî her kes çiqas azad e, em jî ewqas azad in.

hemû navgînen ragihandinê bileztr e. Lê televîzyon dilê dîmenan in.

Li aliyê din mirov bi radyoyê bêtir dikarin dîtin û ramanên xwe der bibin û bi vî awayî bandorê li politikaya weşanê ya radyoyê bikin. Lê li televîzyonan her tiştî xwediyên wan diyar dikin. Mirov bi hêsanî nikarin xwe bigihînin televîzyon û bernamesazên wan.

Özgür Radyo xwe çawa finanse dike? Gelo ji aliyê aborî ve bûye radyoya gel?

□ Me mebesteke bi vî rengî nîn e. Ji bo me tiştê herî girîng piştgiriya gel û ragihandina rojeva gel e. Lewre karkerekî/e SEKA'yê bûye şirkê me an na ev bo me zêde ne girîng e. Tiştê girîng ragihandina rastiya wî ye. Heye ku ev karker li ser diyarkirina polîtîya weşanê ya radyoyê ne xwedî raye be lê dema me daxwaz û xemên wî ragihandin, bi baweriya me şirkîkiya wî ne girîng e. Wekî mînak; HADEP'î, karkerên SEKA û Tuzlayê, lêzîmên windayan hatin serdana me, me daxwaz û xemên wan bo raya giştî ragihandin. Li aliyê din Özgür Radyo piştgiriya guhdarên xwe bi şeweyekî xurt dest xistiye. Lewre dema weşana me hate rawestandî, du rojan telefonên me asê bûn.

Lê li aliyê din dema guhdar bibin şirkê radyoyê lêxwedîderketin û piştgirî bi şeweyekî xurt pêk nayê?

□ Bi baweriya me ev tiştêkî sembollîk e lewre ji bo piştgiriya radyoyê şirkêkî pêwîst nake. Bi dîtinê me tiştê girîng hevdilî û hevramanî ye. Ev baweriya hanê diçe digihêje "Bingeha milk dad e." Li ba me tiştê girîng namûsa ramanî ye. Di vî warî de problem rû nadin. Hin kes jî ber ku di karûbarê radyogeriye de nikarin bi ser bikevin, wekî sedem tengasiya aborî nişan didin. Em ne di vî baweriya de ne. Ger tu rojeva gel bi awayekî objektîf û serketî ragihîni, dê radyo li ser piyan bimîne. Jixwe piştî vî, gel bi reklamman piştgiriya te dike. Bi vî awayî karûbarê radyoyê digere.

Wekî diyar e li Stenbolê gelek radyoyên çepgir karê radyoyê digerin. Gelo cudahî û cîherengiya Özgür Radyoyê ji radyoyên din çî ye?

□ Me dil nîn e em weşana xwe bidin ber radyoyên din yê çepgir. Ji ber ku her kes li gorî karî û zanîna xwe dixwaze hin tiştan pêk bîne. Ev gotûbêj ne di cihê de ye. Lê em dikarin gotin û kirinên xwe bidin ber hev. Di vî warî de em serketî ne û bi helwesta xwe serbilind in. Lewre me soz û gotinên xwe bi cih anîn. Tiştê girîng ev e. Em dengê xwe radigihînin, ne dengê kesekî din.

Gelo li dijî êrîş û neheqîyan radyo bi awayekî xurt piştgiriya hev dikin ango di vî warî de hewlên bo rêxistinê di çî astê de ne?

Özgür Radyoyê piştî 90 rojan roja 17'ê sermawezê dîsa dest bi weşanê kir.

Guhdar di destpêkê de ezperest bûn û dil kirin me bikin qutiya muzîkê. Lê guhdaran piştî li bernameyên me yên rêzîn guhdarî kirin, bi dilxwazî bala xwe dan bernameyên derbarê siyaseta, aborî û derûniyê de. Em di doza weşaneke têr naverok de bi serketin û em nebûn muzîkdank.

Sultan Arıkan li ser dîtina ku; "Özgür Radyo piştî ku ji nûva dest bi weşanê kir, hejmar û naveroka stranên kurdî guherî" diyar dîke ku berevajî vê, hejmara stranên bi kurdî zêde bûye û wisa dibêje: "Lê li aliyê din Özgür Radyo li gorî mercên taybet ên demê weşana xwe digêrîne. Lê helwesta ji bo stranên bi kurdî û yên bi zimanên din ne wekî hev e."

□ Bi awayekî giştî hev girtina radyo-yan ne bi dil e. Wekî mînak dema Özgür Radyo hate girtin, piştigiriyê xurt ne hate ragihandin. Jixwe dema hev girtineke xurt hebûya, li Radyo Karacadağ, Metro FM hwd. bi salan ceza nedihate birin.

Li layê din piştigiriyên ku em kêfxweş kirin jî hebûn. Bo nimûne Radyo Umut tomargehên xwe bo me vekirin. Ev ji bo me gelekî girîng e û cihê serbilindiyê ye. Lê hev girtineke bi vî awayî têrî me nake. Ji ber vê çendê jî divê em piştigiriyê xwe xurt bikin. Dema em girtina radyoyekê bes wekî nûçe ragihînin, ku em mafdar bin jî, em dê vî mafî bi destê xwe bispêrin hin kesên din. Mîxabin di vî warî de proje kêma in û alternatîfên berbiçav jî nîn in.

Li tevahiya Tirkîyeyê rewşa birêxistinbûna radyogeran çawa ye?

□ Hin rêxistin û proje hene. TÜRTEB (Yekîtiya Weşangerên Radyo û Televîzyonê ya Tirkîyeyê) heye. Lê naveroka xebata wê cuda ye. Dîsa BİA (Tora Ragihandinê ya Yekbûyî) heye. Bi vê projeyê radyo û televîzyonên xwe-cihî kaneyên nûçeyan (haber havuzu) pêk binin û alîkariya hev bikin. Vê projeya navborî piştigiriyê Yekîtiya Ewropayê jî peyda kir. Di nava vê projeyê de 100 sazî cih digirin.

Rexneyên guhdarên we bêhtir di kîjan waran de berbiçav dibin?

□ Di serî de guhdar ezperest bûn û xwestin me bikin muzîkdank. Lê guhdaran piştî ku li bernameyên me yên rêzîn (kuşak program) guhdarî kir, bi dilxwazî bala xwe da ser li bernameyên derbarê siyaseta, aborî û derûniyê de. Bi kurtayî em di doza weşaneke têrnaveroke de bi serketin û em nebûn muzîkdank.

Bi pey hin agahiyên, radyoyê piştî ku ji nû ve dest bi weşanê kiriye, hejmar û naveroka stranên bi kurdî guheriye...

Berevajî vê yekê hejmara stranên bi kurdî zêde bûye. Lê li aliyê din Özgür Radyo li gorî mercên taybet ên serdemê weşana xwe digêrîne. Bo nimûne, Çevre Radyo, ji ber kaseteke ku ji Wezaretê Çandê bandrol wergirtibû, hate girtin. Wekî din mesele wekî ji dîr ve xuya dike, nîn e. Berî her tiştî dema radyo tê girtin, ji aliyê aborî, derûnî û hem jî ji aliyê guhdaran ve kêmasî û mesrefên dijwar peyda dibin. Bi awayekî diyartir, i-ro frekansek bi 100.000 dolarî tê peyda kirin. Dîsa dema radyoyekê tê girtin hemû hebûna radyoyê tê desteser kirin.

Li layê din ji ber tora weşana (yayin akışı) me ji nû ve hate rêstin, guhdaran me hêj hînî wê nebûne. Em wisa bawer in dê piştî demekê van dîtînen xwe biguherînin. Lewre helwesta me ya bo weşanê neguherî. Wekî din me li dijî tu zimanan helwest negirtiye. Yek jî em doza gerdûnîbûna muzîkê dikin, em çima stranên bi kurdî pêşkêş nekin?

Bi qasî ku li we diyar dibe, helwesta

dewletê ya bo stranên gurcî, lazî, çerkezî, erebî û kurdî wekî hev e?

□ Di vî warî de helwesta me diyar e. Em baweriyê xwe bi gerdûnîbûna muzîkê tînin. Her kes li me guhdarî dîke. Tiştê girîng daxwaza guhdarên me ye. Lewre em straneke spanî û kurdî bi heman dîfîrehiyê pêşkêş dikin. Lê rastiya welêt diyar e. Bêguman helwesta bo stranên kurdî û yên bi hin zimanên din ne wekî hev e.

Wekî em pê zanin, hin radyo tevî daxwaza guhdaran stranên bi kurdî jî bisînor dikin. Hûn çawa tevdiagerin?

□ Pîvan û sînoren me ne li gorî çendîniyê (nicelik), li gorî çawanîyê tînin. Wekî din jî pêwîst e mirov hebûna RTÜK'ê ji bira nake. Ger tu dixwazî weşana xwe bidomîni û mirovan zana û agahdar bikî, divê haya te ji pîvanên RTÜK'ê hebe.

Lê helwesteke bi vî rengî ji bo zordarî û çewandinê dewletê wêrektor nake?

□ Xeta me ya weşanê neguherî. Divê mirov xwe bixin şûna me û li gorî wê tevbigerin. Pergaleke hiqûqî heye. Bivê nevwê divê tu li pey vê pergale bimeşî. Li aliyekî daxwaz, li aliyekî pêwîstî! Bersiva vê pîrsê ev e: Ku li vî wêlatî her kes çiqas azad e, em jî ew qas azad in. Dîsa jî em lê dixebitin da ku mafên xwe heya dawiyê bi kar binin.

MAZLUM DOĞAN

"EM NAXWAZIN BIBIN MUZIKDANK"

Serpêhatiya girtina Özgür Radyo, ji bo Sfêmkirina sosretî û balkêşiya helwesta rayedarên Tirkîyeyê mîna keke gelekî baş e. Radyo, ji ber nivîsa Semih Hiçyılmaz a ku 8'ê pûşpera sala 1998'an di Rojnameya Emekê de hatiye weşandin, tê girtin. Lê li aliyê din li dijî Hiçyılmaz û rojnameya Emekê doz nehatiye vekirin. Balkêş e, Özgür Radyo jî ji ber helwesta xwe ya bo kêşeya kurd hatiye girtin. Hiqûqnas Hiçyılmaz di nivîsa xwe ya bi navê "Li Bexçeyê Dibistana Şer de Cihê Vala Heye?" behsa "Bûyera Sî û Sê Gulê" dîke û balê dikêşîne ser peykerê General Mustafa Muğlalî yê li Bexçeyê Dibistana Cengê û JITEM'ê, peyre jî wiha dinivîse: "Hebûna JITEM'ê, ku li ber çavê her kesî ye û girêdayî artêşa tirk dixebite, nayê pejirandin. Baş e! General Mustafa Muğlalî çi kiribû? Gundiyên kurd gulebaran kiribûn. Ji ber ku tawanbar bûn? Na. Lewre wî wisa dil kiribû. Lê piştî Muğlalî bi 50 salan JITEM'ê dike? Gundiyên kurd gulebaran dîke. Di ser de jî êdî fermana kuştinê ne general serçawîş radikin." Ev beşa nivîsa navborî, roja 8'ê pûşperê di bernameya "Tersname" de tê xwendin. Li ser vê yekê RTÜK li hev rûdine û bi sedema 'cudaxwazî, fitnekariya neteweyî û şiddetperestiyê' roja 19'ê gelawejê weşana Özgür Radyoyê bo 90 rojan dide radiwestandin. Lê li aliyê din radyoya İslamî Vahdet bi heman hincetan bo rojekê tê girtin. Piştî ku RTÜK'ê 28'ê pûşperê bo Radyo Özgür biryara rawestandina weşanê girt, xebatkar û guhdarên radyoyê çalakî pêk anîn. Lê ev çalakî li êrîş û çewandinên hêzên ewlekariyê rast hatin û gelek xebatkar û guhdar hatin binçavkirin. Berî ku weşana radyoyê were rawestandîna du caran "sezayê hişyariyê" bo wê hatiye ragihandin. Rayedarên radyoyê diyar dikin, ku ew ê li dijî vî biryarê serî li Dadgeha Mafên Mirovan a Ewropayê bidin.

Özgür Radyoyê piştî sê mehan, roja 17'ê sermaweza 1998'an careke din dest bi weşanê kir. Radyo, yek ji 1056 radyoyên xwecihî, 108 radyoyên herêmî û 36 radyoyên navwêlatî yên Tirkîyeyê ye. Bi pey lêpîrsîna Kovara Artu-Haberê, Özgür Radyo li Stenbolê di nava 120 radyoyan de, di warê lêguhdarîkirinê de di rêza çaremîn de cih digire. Özgür Radyo di sala 1995'an de bi awayekî ezmûnî (deneme) dest bi weşanê kiriye. Radyo li ser frekansê 95.1 weşanê dîke û pêgeha weşana wê hêrema Marmarayê werdigire. Radyo, endama TÜRTEB (Yekîtiya Weşangerên Televîzyon û Radyoyan a Tirkîyeyê) û BİA (Tora Ragihandinê ya Yekbûyî) ye.

Her çend radyo piranî wekî "muzîkdank (Müzik Kutusu) tînin binavkirin jî, lê Özgür Radyo di vî warî de xwedî helwesteke tund e û li dijî vî yekê radibe. Dema mirov li naveroka bernameyên radyoyên dinihêre, ev yek xwe dide der.

Qapaxa Beroşê

Texsiya sor a bi markaya Şahîn ji Seyrantepeyê ber bi Bağlaran ve rê digirt. Polisê sivil ê li milê rastê yê Serhat rûniştî, bi dengê sar û qure ji yê li pêşiya erebeyê rûniştî pirsî: "Berçavk heye?"

Polisê li pêş erebeyê rûniştî, dosya stûr a di destê xwe de li ser refa li pêşiya texsiyê danî û qapaxa çaviya torpî-doyê vekir. Bêyî ku lê binihêre, destê xwe tê de gerand. Bi dengê gur û fermânî, ku jê xuya bû ew şefê wan e, got: "Berçavk tune!" Wê demê her du polisên li milê rastê û çepê yê Serhat rûniştîbûn, serê Serhat tewandin nav lingên wî, bi berstûka êçilikê wî girtin, ew kişandin serê wî. Her du polîsan zendên xwe dane ser piştê wî, ew di nava xwe de winda kir. Singê Serhat bi çokên wî ve zeliqî, nava wî di hev de repisî, janneke tû kete nava moriya piştê wî. Polisê li pêşiya erebeyê rûniştî, bi dengê tinazwarî, bi ser Serhat ve zivirî û got: "Te çi kiriye lawo? Ka wekî mêran a rast ji me re bibêje, da em te nespêrin leşkeran! Navê wan li ser e: Leşker! Însaf bi wan re tune!" Mirovan dikujin." Bi rastî Serhat dixwest bibêje: "Ka min çi kiriye!" Lê nihêrt ku bêhna wî diçike, dev jê berda...

Pakêta cigarê, pere, kember û heçî tiştên di bêrikên wî de bûn, li ser maseyê pê dane valakirin. Nav, navnîşan, jimara telefonê, navên hemû malîyên malbatê û heta xizmên dût û nêzik û karê wan, nav û navnîşana wan...hemû jê pirsîn. Potê pê çavê wî girêdabûn cardin jidandin, ew birin odeyê de din. Serhat hest kir ku gelek kes tê de hene. Demekê bêdengiyek li odeyê peyda bû. Şeqe şeqa tizbiyê ev bêdengî xira kir. Bes dengê tizbiyê dihat: "Şeq...şeq...şeq..."

Serhat li ser textekî dane rûniştandin. Dengê zîz û bi hêrs, dest bi lêpirsinê kir. Pirsên berê dubare kirin: nav, paşnav, malbat, kar, lêzim...Bêhna Serhat teng bûbû. Wê dawiya pirsan heta ku here? Polisê got: "Binihêre! Ev der îşkencexane ye! Em li vir jop dikin qûna mirov û di devê wî de der dixin. Mirov be! Wekî mirovan bersivên rast bide. Nexwe tu yê mirî ji vir derkevî!" Cardin pirsî: "Xwişkên te tune?" Serhat lê hay bû ku navên her du xwişkên xwe nejmartibû. Bi dengê sîcdar got: "Belê du xwişkên min hene!" Polis wekî ku wî li ser sîc biqefêle got: "Va ye! Hûn ev in. Hûn jinan mirov nahesibînin! Heta hûn birçî nebin û kî... we ranebe, hûn wan bi bîr neyînin." Hate bîra Serhat ku ew çendî ji xwişkên xwe, diya xwe, jina xwe û çendî ji dayikan hez dike. Xwest di bin vê heqerata wî de nemîne. Lê zû têgihişt ku ev kemîn e, ev zixt e, ew dixwazin wî bidin axaftin. Gotina xwe li gewriya xwe qefalt. Polis, gelek pirsên eletewş jê pirsîn. Paşê bi dengê

bi hêrs got: "Xwedê bike tu bibêjî; Ez Y.A jî nas nakim!" (Tîpa X wekî H bi lêv kiribû.). Şîrpînyek ji nava dilê wî çû. Serhat ew baş dinasî. Pê hesiyabû ku X. niha li girtîgehê ye. (X. bo Partiyê xebitibû. Par reviyabû. Heta li gorî gotegotan gelek pere jî ji xwe re biribûn. Paşê teslîm bûbû û aniha îtrafkar bû.) Hey gidî X... hey! Hemû dinê bigota X. bûye xayin, Serhat bawer nedikir. Belê..belê. Ew şeqa şeqa tizbiyê! Erê lê...! Hate bîra Serhat ku wî berî vê bi salan tizbiyek ji kevîrên Oltu diyarî X. kiribû. Şeqq... şeq... şeq. Şeqîna tizbiyê wekî çakûçekî li nav dil û

çavên wî bi potekî hişk girtî. Ji nişke ve aveke cemedî, wekî qeşayê, wekî devê kêrê tûj, aveke bi çid li newqa zikê Serhat ket. Serhat got belkî avê zikê wî qul kir....

Li odeya lêpirsinê, Serhat destekî xwe dabû ser pêşiya xwe, yê din li ser pêşiya xwe wekî şivekê sekinibû. Şeqê şeqa dengê tizbiyê û şipa şipa dilopên avê, ku ji bedena Serhat diçilkiyan, li ser erdê tevîhev dibûn. Serhat li ser ca-wekî plastîkî ramedandin. Çaqên wî, heta ji hev vedibûn, ji hev kirin. Mirovek

li ser lingekî wî rûnişt. Destên wî ji hev kirin û mirovek jî li ser destê wî rûnişt. Yekî jî qûna xwe da ser serê Serhat. Destekî bi lepik. Lepikên hevrişîmî hêdîka çû ser hacetê

mêjiyê Serhat diket. Serhat çiqas ji X. hez dikir. Heyranê wî bû. Serhat xwe wekî ehmeqan dihesiband. Di ber xwe de got: "Ez çendî ker im! Qet mirovan nas nakim." Ev fikir wekî birûskê di nav çend keliyan de di nava mêjiyê wî de li hev ketin. Bi dengê jixwebawer got: "Na. Ez kesekî wisa nas nakim."

Polis bi edakî kone got: "Diyar e. Tu nabî mirov!" Serhat rakir ser piyan û gotê: "Kincên xwe ji xwe bike!" Serhat kincên xwe ji kirin bes derpik lê ma. Heman dengê bihêrs got: "Wan derxe! Bilezîne!" Polisê çend ta ji porê Serhat xistin nava pêçiyên xwe û ew li pey xwe kaş kir. Di korîdorê dengê muzîkê guhê mirov ker dikir. Serhat biribûn odeyê fayanskirî. Serhat çip tazî bes

mêranîyê yê Serhat. Xwedîyê dest dikeniya. Kenê wî dişibiya kenê jinekê, ku li hembêza mêr be. Destê bi lepik hêdî hêdî mist dida. Mist dida... Ji nişke ve, dest bû hesin. Bû mengene, bû mencinîq. Jidand...jidand...jidand... "Hawarooo... Ev çi ye? Hawarrrr...Bisekinin... Ez dibêjim..Hûn çi bixwazin, ez ê bibêjim. Bise..."

Yê ku qûna xwe dabû ser serê Serhat, rabû ser xwe. Destên wî jî berdan. Serhat ji navê jortir xwe rast kir. Bi helke helke nefes da û girt. Polis got: "Ka bibêj!" Serhat bi kelogirî got: "Bi xwedê û pêxember û bi...b...Nizanim!" Polis bi hêrs û qirîn got: "Ors... Dê ...Jin Tu tinazan dikî...ne?" Porê Serhat bi paş ve hate kişandin, ew qûna mezin çû ser eniya Serhat rûnişt, cardin li ser destan rûniştin û destê bi lepikên hevrişimî

çû nav ranên Serhat. Serhat diqirîya diqirîya. Heta jê dihat diqirîya...

Tiştêkî wekî rûnê helandî rijandin singê wî û mişembekî bi qasî bihostê fireh û wekî pif tê de be, avêtin ser singê Serhat. Jêr de qabloyeke tazî di qulikê hacetê mêranî yê Serhat re dewisandin. Hindir: "Tu nabî mirov! Ne wer? Ez ê geber bikim! Baş bifikire. Wekî zilma biavax. Tu yê bibêjî? Hiii..."

Beroşeke tijî tîrşik hate ber çavê Serhat. Beroş, tijî tîrşik: Îsot, firingî, belican.... Beroşek tijî tîrşik û sergirtî. Serhat hêdîka destê xwe dirêjî beroşa tîrşikê kir. Destê Serhat li ser qapaxa beroşê bûn. Di navbera rakirin û ranekirinê na qapaxa beroşê de maweyeke kur mabû. Ger qapax bihata rakirin, wê ode tijî tîrşik bûba. Ne ode bi tenê, derûdê û heta kûçe û heta bi nivê bajêr wê bi tîrşikê tijî bibûna. Wê ji hev bipirsiyana "Ma kê ev tîrşik rijandiye?" "Serhat Serhat..." Û wê nav û dengê wî li her alî belav bûbûya: "Naaa..Na! Ez niza nim... Nas nakim...! Min nedîtiye...!"

Hey Edîson! Ma te elektrîk ji bo çîcat kir? Ji bo roniyê an ji bo ku malkîneyê pê bixebitin û ji bo... Hemû laşê Serhat dilerizî. Nava wî dişewitî. Hawa dikir... Dev û lêv, ziman, qirik zip ziwa...Kaniya bin zimên jî miçiqî. Hinav û kezab, her der, hemû laş zip ziwa. Serhat diqirîya lê dengê xwe nedibihîst. Û edî canê wî jî nedîşiya...

Li bin avê hişê wî hatin serê wî. Ava şid, sar, wekî qeşa, wekî kêrê tûj. Ava şid herî zêde li nav ranên wî diket, li hacetê mêranîyê. Jana avê, ji hemûyan xer dartin bû. Nav zip ziwa û dişewitî. Ava sar a bi şid ji laşê wî post dikir...

Cihê ku Serhat bi her du destên xwe yên bi kelepçebûyî lê daleqandibû, qillîma dixebitî. Bayekî sar, wekî bapûka çîla zivistana reş laşê Serhat ya şil dialast Serhat wekî tûra li nav avê dilerizî. Di qefilî. Nava wî wekî tenûreke sincirî dişewitî...

Cihêkî fireh bû, dengê axaftinan olat dida. Her milên Serhat bi qayîşeke wekî melext bi darekî stûr ve girêdan. Destê hêdî hêdî ji erdê bilind dibû. Tevahiya giraniya laşê Serhat bi milên wî ve daleqandî mabû. Qefesa singa wî di hev de diçiqî. Parsûyên wî di nava wî de, di kezaba wî de diçikiyan. Dil, kezab, pişik û hemû hinavên wî dikirin, di devê wî de bêne der. Damarên bin çengê wî jî ber giraniya laşê wî dikirin ku çîr û biqetin. Heman deng cardin qirîya: "Bibêj!...Ka bibêj...Lawo bibêjê!" Ji Serhat qirîniyê bi xirexir çû: "Na...!"

Beroşa reş, bi tenî. Tevî qapaxa wê gilolo bû. Çû heta newalê. Kete nava avê. Ava gû. Beroşa tijî tîrşik çû... çû... Hey çû...

Navenda Çanda Mozopotamyayê ya Îzmîrê

● 12.12.98, **yekşem:**

Konsera Koma Vendîdat (NÇM'ya Mêrsînê), saet: 18.00

● 18.12.98, **în:**

Konsera Koma Azad 'Şemal', saet: 18.00

● 19.12.98, **şemf:**

Konsera Koma Azad 'Şemal', saet: 18.00

ÇALAKIYÊN HEFTEYÎ

YÇKM

● 12.12.98 **yekşem:** Belgefîlmê 'Baraka', saet: 16.00

● 13.12.98, **yekşem:** Çalakiyên derheqê hefteya mafên mirovan de

"Mafên mirovan 50 salî ye" Danîşana DÎAyê. Pêşkêşvan: Şaban Dâyanan
Koma Helbestan a AKM (Navenda Çanda Alternatîf)ê, saet: 15.00

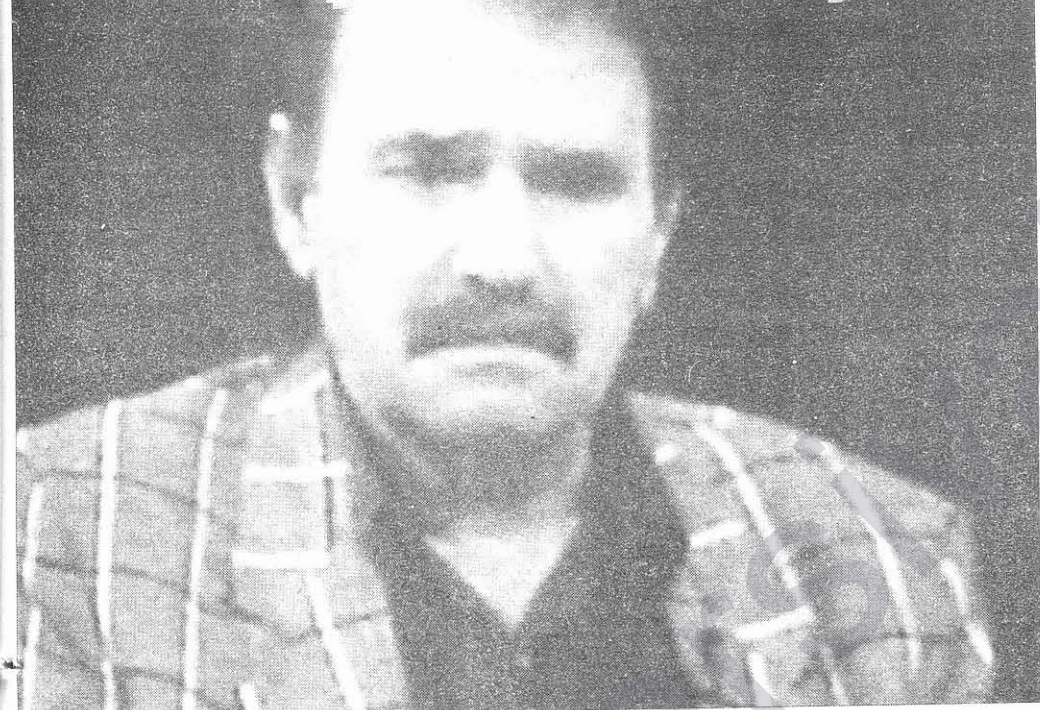
● 17.12.98, **pêncşem:** Konsera Onur Akın, saet: 19.00

● 19.12.98, **şemf:** Fîlme "Li Hekariyê demsaleyê". Derhêner: ERdal Kîral,
saet: 16.00

Mahmud Baksî hate bixelatkirin

Kurd bi edebiyata xwe

Jî ketin rojevê

Baksi, di meha avrêla bihurî de jî, ji Awistûryayê jî xelatek bi vî rengî standibû.

'Hêlin' rewşa kurdan tîne zimên

Romana Baksi ya bi navê "Hêlin" ji xeynî zimanê kurdî, kîtiyê zimanê elmanî, îngilîzî, fransîzî, swêdî, îspanyolî...

Baksi, di romana xwe de wênayek ji Kurdistanê çêdike û balê dikişîne ser rewşa kurdan. Jixwe nivîskar jî, ji ber van sedeman hate xelatkirin.

Nivîskarê kurd Mahmud Baksi, ji xeynî vî xelatê di meha avrêla bihurî de jî, ji Awistûryayê xelatek bi vî rengî standibû.

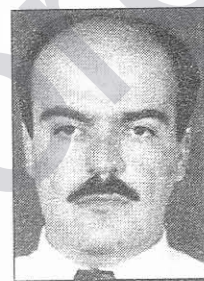
'Ev xelat a Öcalan e jî'

Baksi li ser xelata 'Kobraya Şîn' ev daxuyanî da rojnameya Azadiya Welat: "Ev xelat, a min û ya dostê min ê kevin û birayê min ê hêja Abdullah Öcalan e. Hêviya min ew e ku em xelatên wisa li paytexta welatê xwe Amedê, hem bidin hunermend û nivîskarên xwe hem jî bidin ên biyanî. Ez li vir bang li ciwanên kurdan jî dikim: Eger em serkeftinên xwe yê şer bi pênûsa xwe binivîsinin ê hingê berhemên mezin jî, derkevin holê."

PERWER BENGÎ/ ALMANYA

TÎŞK

Bernamey aştî

BEKIR ŞIVANÎ

Le diway çoci Serokî Giştî Partî Kirêkarani Kurdistan (PKK) Abdullah Öcalan bo Roma, kêşey kurd be hemû giranî xoyewe çûte naw ray giştî cihan be giştî û Ewrûpa be taybetî. Sereray helwêstî naşarestanî Turkiye û sêrbûnî le ser dawakirdinewey Öcalan û retkirdinewey hebûnî kêşey kurd, Roma be piştgirî paytextekani tiri Yeketi Ewrûpa (YE), le helwêstî xoy nayete xwar û nek her razî nabê ke pêşeway kurd bidatewe be Ankara, belkû heman kat dawa dekat çareserêki rewya bo kêşey kurd bidozrêtewe. Ewrûpaş ray legel Îtalya da ye û Perlemanî Ewrûpa (PE) ta êsta çendîn pêşniyarî biryarî pesend kirdiwe ke daway diwayî, hênan be şer û dabinkirdinî mafê netewayetiyanî gelî kurd dekat.

Le ser astî berey kurdî, Serokî Giştî PKK Abdullah Öcalan rojî 25/11/1998 bernameyêki pêkhatî le 7 xalî rageyand bo çareserkirdinî kêşey kurd le serûy Kurdistan. PE'ş hefteyek diway bernameyê Öcalan, wate heftey yekemî em mange, pêşniyarî biryarêki pesen kird ke le nawerok da ciyawaziyekî autoy niye legel pêşniyerekey Öcalan. Her çende bernameyê Öcalana û biryarekey PE'ş layenî kemî daxwaziyekani gelî kurd le xo degirin, belam deşê bigutrê ke seretayekî baş e bo destpêlirdinî guftûgoyekî aşkira û rewan le nêwan niwêneranî gelî kurd û dewletî turk da. Ankara hemîşe le metirsî dabeşkirdinî Turkiye deji û pêy wa ye ke destbirdin bo çareserkirdinî kêşey kurd debête hoy dabeşkirdinî xakî Turkiye. Belam herdû bernamey layenî kurdî û biryarî (PE), cext le ser ewe deken ke kêşey kurd le çiwarcêwey xakî Turkiye da çereser bikrê, le bernamey kurdî da lew bareyewe dewitrê: "Otonomî bo heremî Kurdistan bê têkdanî sinurekanî Turkiye." Le biryarî PE da, bem şeweye bas le qewarey dahatûy bakûrî Kurdistan dekrê: "Le çiwarcêwey da ke ziyar be yekparçeyî xakî Turkiye negat, dest bikrê be giftugo legel niwêberanî gel kurd."

Em rageyandine karî Ewrûpaş bo çareserkirdinî kêşey kurd asan dekat û pêwîst dekat hewlî cidî bidat lew pêname da, le ber ewey kêşeke be tenya kêşey kurd û Turkiye niye, belkû le heman kat da kêşey Ewrûpa ye. Belam wekû witim Ankara hemîşe nikolî le hebûnî gelî kurd dekat û natwanê le çiwarcêwey metirsî parçebûnî Turkiye xoy bête der û her le heman goşenigawe bo biryarekanî (PE) derwanê.

Pêwîst e Ewrûpa be şeweyekî babetî helwêstî herdû layenî kurdî û turkî helbisengênê û biryar bidat kê legel dozînewey çereser û aştî da ye û kê le dije û guşar bixate ser ew layeney ke mil bo aştî nadat. Yan kirawetir bilêm êsta top le gorepanî Turkiye û Ewrûpa da ye û gelî be hîwa ye hawkarî bikrê la çereserkirdinî kêşey da bo ewey aştî û asayîş bal ber ser heremeka da bikêşê û hemû layenekan dest betal bin bo binyadnanewey paşmawey şer û xizmetkirdin be karwanî mirovayeti û şaristanî.

Wekî gelek taybetiyên kurdan edebiyata kurdî jî, nehatiye nas-kirin. Lê belê piştî geşbûna tekoşîna rizgariya neteweyî, di edebiyata kurdî de jî, her çiqas ne wisa mezin be jî, hin pêşketin çêbûn, kete rojava cihanê. Yek ji van pêşketinan jî, ji aliyê nivîskarê kurd Mahmud Baksi ve hate bidestxistin.

Baksi bi romana xwe ya bi navê "Hêlin" ji aliyê saziya "Die Blaue Brillenschlange" (Kobraya Şîn) ve hate bixelatkirin. "Kobraya Şîn" li Isvîçreyê yek ji saziyên girînge û xelata xwe salê carekê, di beşa "cîhanên biyanî" û "netewperestî" de belav dike.

Nivîskarê kurd Baksi ku ev zêdetirî 20 salan e xebatê xwe yê wêjeyî li Swêdê dimeşîne, xelata xwe hefteya derbasbûyî li Isvîçreyê li bajarê Zurich stand. "Die Blaue Brillenschlange (Kobraya Şîn)" Wekî xelat, 4 hezar Kran û mînyatûra kobrayê dan Baksi.

Apê Bekir

Apê Bekir şîr û şekir
Çû gayê beş ji tewlê vekir
Xist stû berpîk û nîr
Gêsin anî cotek saz kir
Bi wî cotî xweş ax rakir
Genim çand erd teraf kir

Barna hat berf bi ser da
Qir û qeşê ew berneda
Lê zivistan pir dom neda
Bahar xweş hat di ber da

Zîlê genim serî hilda
Baran hat rojê lêda
Apê Bekir tirpan hilda
Alîkar bû meta Sada
Genimê sorik xist kewaran

Bihar havîn û payîz
Zû derbas bû wekî fiz
Sir û seqem bû zivistan
Pir giran bû berf û baran

Bo felatê hatin şervan
Ji berfê ew bê tevger man
Rojek dudu, sisê û çar
Şikeft û berqef ji wan bû war
Lê berfa pûk hîn dom dikir
Şervan ji ber wê mane bêçar

Apê Bekir vê dibihîze
Tê ji malbatê re dibêje
Keça wî ber bi tewlê
Meta Sada ber bi hespê
Haziriyar dikin ew ji bo rê

Genim ji kewarê anîn
Li ser hespa xwe danîn
Apê Bekir girte hevсар
Di rê de kir qîr û war

Pir lezand qenc û baş
Paş ve gihast nêzîkî aş
Bar danî silav da qeraş

Got: Ez Bekir im, Bekrê Kurd im
Ez xizan im lê pir merd im
Şervanê me man e birçî
Bênan in ew tev mane tî

Dijminê me ye roma xedar
Ez rê nadim wan qet tu car
Li welat her heye şer
Hevalê me rext li kember

Di cengê de ew in wek şer
Ew ê bînin ji me re zafer

Lo qeraşo lo qeraşo
Bigerîne kevrê aşo
Zadê min zû bike arvan
Hêj nabihîstine mît û ajan

Dê keça min bike hevîr
Bûka min lédixe tîr
Sada agir vêdixe
Şapê nan li sêlê dixê
(Dê bidome) BAGER BAGER

Lingê min tevîzî
Marek gevîzî
Xalê min beran dizî
Da bi nanekî tisî
Jina şivên nanek dizî
Da bi ta û derzî
Bi derzî lingê min bezî
Ji min re hat birazî
Ber bi çiyayê me bezî.

Metelok

Pisîk û Pîrê

Yew bî, yew çinêbî. Yew Pîrê bî, yew peyra nana pisînge dima, qedûm da-na boçê aye ro, boçê aye tera kena. Pisînga boçeqole remena şina miyanê embazanê xo. Embazê ci awonênê ke boçê aye pawa niya. Pisînga boçeqole miyanê xo ra qewernenê.

Pisînga boçeqole ageyrena, şina verê Pîrê, vana:

- Pîrê, pîrê. Ez bextê to de wa, boçê min bide min. Embazê min şinê deşte, min waro merdenê. Pîrê te ra vana:

- Ti zî şo şitê min biya, ez boçê to bidî. Pisînge warzena şina verê bize. Bize ra vana:

- Bizê, bizê. Şit bide min, ez berî bidî Pîrê, wa Pîrê boçê min bido min, embazê min şî deşte ez waro.

- Ti zî şo min rê velg biya. Pisînge şina verê dare û ya ra vana:

- Darê, darê. Ti velg bide bize, wa bize şit bido Pîrê, Pîrê boçê min bido min. Embazê min şiyê deşte e, ez waro menda. Dare pisînge ra vana:

- Şo min rê hîne ra aw biya. Pisînge şina serê hînî, vana:

- Hîne, hîne. Ti aw bide dare, wa dare velg bido bize, bize şit bido Pîrê, Pîrê boçê min bido min. Embazê min şiyê deşte ez

waro menda. Hîne, pisînge ra vana:

Ti zî şo, keynan biya wa min sero kay bikerê.

Pisînge şina verê keynan, vana:

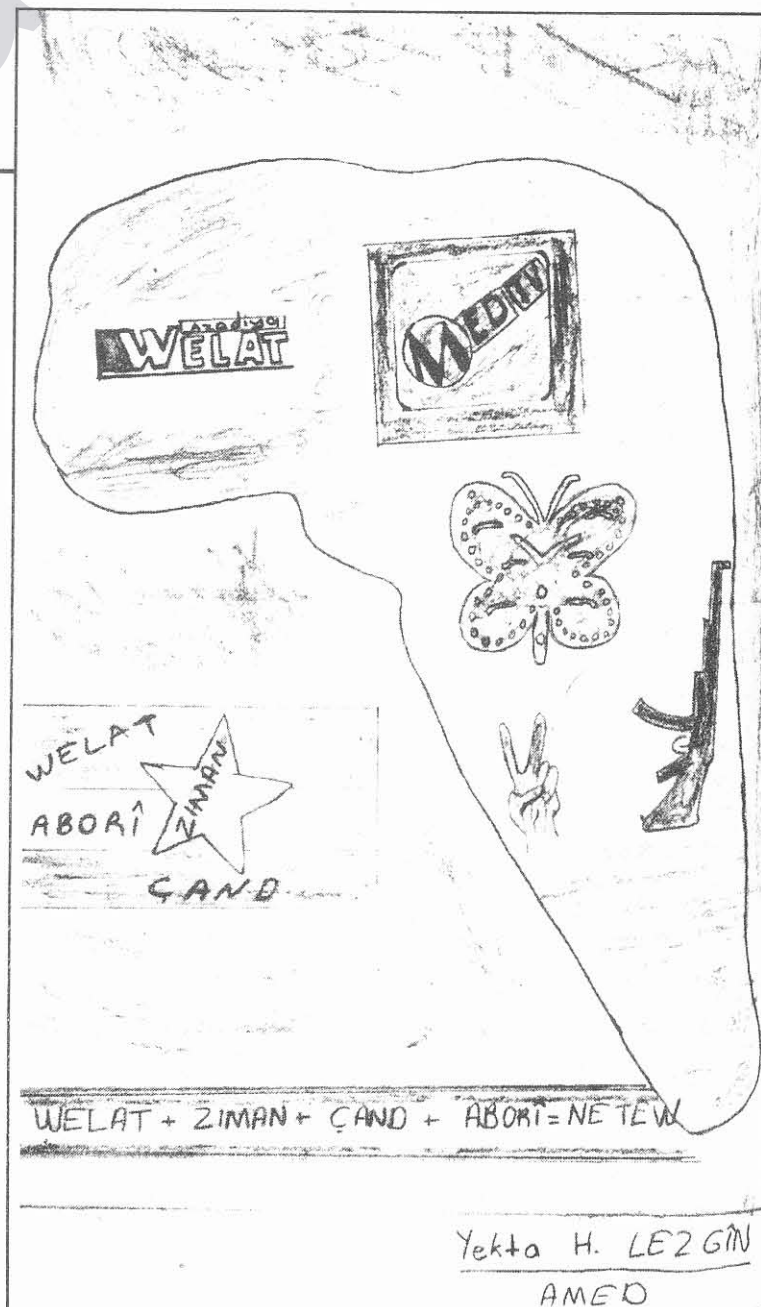
- Keyney, keyney. Bêrê hînî ser ro kay bikerê, wa hîne aw bido dare, dare velg bido bize, bize şit bido Pîrê, Pîrê boçê min bido min. Embazê min şiyê deşte ez waro menda. Keyney, pisînge ra vanê:

- Pişê, pişê. Pişa boçeqole, şo ma rê qonderan biya. Pisînga boçeqole warzena şina verê goşkarî vana:

- Goşkar, goşkar. Ez bextê to de wa. Ti qonderan biderze, ez berî bidî keynan, wa keyney xo pay kerê û şêrê serê hînî de kay bikerê. Hîne aw bido dare, dare velg bido bize, bize şit bido Pîrê, Pîrê boçê min bido min. Embazê min şî deşte ez waro menda.

Zerê goşkarî bi pisînga boçeqole veşena. Goşkar qonderan derzeno dano keynan, keyney şinê serê hînî de kay kenê, hîne aw dano dare, dare velg dano bize, bize şit dana Pîrê, Pîrê boçê pişe dana ci. Pisînge, heta boçê xo nana xo wa, pêro embazê ya şinê deşte e û ya waro manena. Estanikê ma li nê diyaran. Rehmet li da û bay goşdaran.

ARÊKERDOX: R. LEZGÎN

Bi çavên serbazekî îngiliz: “Di nava kurdan de jiyana suriştî”

Major Frederik Milingen serbazekî bi xwe binyada îngiliz e. Dewleta Osmanî, wî bo yekîneyên leşkerî yên li Bajarê Wanê peywardar dike. Di sala 1870'yî de diçe Kurdistanê. Pêşiyê diçe Erzîromê, piştê jî wir diçe Wanê. Di encama rêwîtiya xwe ya ji Erzîromê hetanî Wanê de der barê erdnîgarî, avhewa (iklim), jiyana kurdan a civakî, çandî û dîroka kurdan de gelek çavdêrî û agahiyên cihêreng dinivîse. Piştê van agahî û çavdêriyên xwe di pirtûka xwe ya bi navê “Di Nav Kurdan de Jiyanî Suriştî” de kom dike. Ev pirtûk ji hêla Nuray Metci ve li tirkî hate wergerandin û di nav weşanên Dozê de hate çapandin.

Nivîskar di pirtûkê de digel kurdan, erdnîgariya Kurdistanê jî bi kitekitî û dorfirehî dişayesîne. Li hemberî suriştî Kurdistanê matmayî dimîne. Bi vê yekê ve girêdayî di pêşgotina pirtûkê de dibêje: “Li gorî gotinan, mirov li bakurê Kurdistanê hatine afirandin. Ev yek di Încîl û Tewratê de jî derbas dibe. Ger mirov surişt û erdnîgariya herême rûberî van agahiyên bike, digihêje vê baweriyê. Di beşa duyemîn a Tewratê

de “Bexçeyekî Bihuştê” heye. Bexçeyê navborî li qeraxa çemê ye. Ev çem jî dibe çar şax. Ji van çar şaxan sê şax ji Kurdisanê dizên. Gihanraasar (Erez), Hiddeke (Dijle), Euphrates (Ferat). Lê der barê Pison de tu agahî nîn e.

Milingen di warê nivîskariyê de kêmsareza ye. Lewre tê zanîn ku bo lêkolîn û çavdêriyan hin pîvan divên. Berî her tiştî rêbazên nivîsandinê û objektîfîbûn e. Lê mirov di pirtûkê de li van pîvanan rast nayê. Bi taybetî di şewaza wî de qureyî û pozbilindiya wî berbiçav e. Bo nimûne, ji ber hovîtiya hin eşîran, tevaya kurdan wekî mirovên dilgirs û çavsor bi nav dike. Her wiha jî ber kêmagahî û pêşdaraziyên xwe der barê baweriyên kurdên êzidî û elewî de jî agahiyên gelekî çewt dide. Wekî mînak, bo baweriya elewîtiyê wiha dibêje: “Baweriyeke pir serbest e. Nevî bi pîrikên xwe re dikarin bizewicin.” Ji bo ayînên êzidiyan jî dibêje: “Bo keyayê dojhê şevan li dar dixin.”

Mirov dikare di pirtûkê de li ser çand, jiyana civakî û dîroka kurdan hin agahiyên balkêş bigire. Ji bo kurdan dibêje neviyên kardûxan in. Her wiha

behsa pirtûka Ksenefones a bi navê “Vegera Deh Hezaran” (2400 sal berî wî hatiye nivîsîn) dike, çavdêriyên xwe û agahiyên di pirtûkê de rûberî hev dike. Ji bo vê jî ferîbot û firaqên ku ji birinc hatine çekirin wekî mînak dide û dibêje ev amûrên di pirtûka Ksenefones de derbas dibin, îro jî di nav gelê kurd de hene.

Dîsa di pirtûka navborî de li ser çand û dab û nêritên kurdan jî agahî hene. Her wiha di pirtûkê de li ser dîlanên kurdan jî hin agahî cih digirin. Nivîskar dibêje taybetiya reqsên kurdan a herî berbiçav ev in: Kurd bi du an jî çar kesan govendê nagerînin. Gelek mirov dikevin milên hev û li gorî muzîkê direqîsin. Lê pir giran dilîzin. Tiştêkî balkêş e di reqsê de jin û mîr bi hev re dilîzin û mîrên kurd jî

vê yekê aciz nabin. Lê diyar e Milingen tenê govenda herêmekê ditiye. Bi qasî ku tê zanîn dîlanên kurdan bi giştî bi lebat û lez in.

Pirtûk digel gelek kêmasiyan jî hêjayî xwendinê ye. Bi taybetî jî ji bo mirovên ku dixwazin li ser jiyana kurdan a 200 sal berî niha bibin xwedî agahî, ev berhem balkêş e.

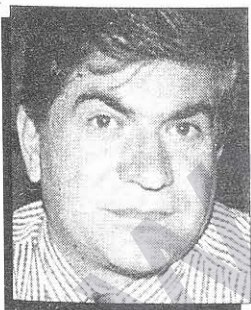
SERWÎSA ÇANDÊ

KÛRTLAR ARASINDA DOĞAL YAŞAM

Major Frederick MILLINGEN

OSMAN ÖZÇELİK

Nivîskarê me jî ber pîrbûna kar û barên xwe yên siyasî nekarî nivîsa xwe binivîsîne.

Sersaxî

Apê Xwediyê Rojnameya Azadiya Welat M. Nuri Karakoyun birêz Şükrü Karakoyun koça xwe ya dawî kir. Em dibêjin dilovaniya Xwedê lê be û serê malbata wî sax be.

XEBATKARÊN AZADIYA WELAT

Nurettin Karacadağ koça xwe ya dawî kir

Rewşenbîrê hêja Nurettin Karacadağ çû ber dilovaniya Yezdan. Her wekî wî bi xwe jî digot: “Ga dimire çerm dimîne, mirov dimire nav dimîne.” Birêz Nurettin Karacadağ jî bi helwest û xebata xwe navê xwe di dîroka rewşenbîriya kurdî de nemir kir. Em dibêjin bila serê malbata wî û gelê kurd sax be.

NURETTİN
KARACADAĞ

ROJNAMEYA AZADIYA WELAT
ÎNSTÎTUYA KURDÎ YA STENBOLÊ

Emê Spagettî bixwin!.. Lîret heye?..

Pîştî derketina Serokatîyê ya Ewrûpayê, tirkên nijadperest li hemberî Îtalyayê helwesteke tund û hov girt. Li hemberî vê yekê ji ber ku reaksiyona gelê kurd rastî êrişên tund ên rejîmê hatin, lê gel di sa ji helwesta xwe diyar kir, tevî vê yekê gel bi awayekî henekî helwesta xwe diyar dike.

Niha li Qoserê çend heb qerf, di nav gel de tene vegotin. Kesên ku di ber di-

kanên Markîroş û Dolarîroş re derbas dibin, ji qestîna dibêjin: "Lîret heye?" Qerfa din jî li ser makarna ye. Gelek kesên ku ji makarnayê hez nakin, dibêjin: "Ji niha û pê ve em ê spagettî bixwin!"

Ev bûyer û qewimîn çiqas tijî êş bin jî, wekî trajediyekê roj bi roj diqewimin. Li hêlekê govenda evîndarên agir, li hêla din çalakî û qerfên dîrokî; lê ne tra-

jediyekê kirêt, trajediyekê bingeha rojên xweş.

Yaqûp Tilêrmenî/ Qoser/Mêrdîn

Remezane

Mirovek gava diçe xebatê ji jina xwe re dibêje:

–Jinik van xwarinan tev berhev bike di meha remezanê de bide feqîran.

Mirovek di ber deriyê malê re derbas dibe, dibêje:

–Xwişkê ji xêra xwe re tasek av bide min, ez tî bûme.

Jinik dipirse:

–Xalo navê te bi xêr.

Zilam dibêje: Navê Remezane.

Jinik gava vê yekê dibihîze, xwarina ku bo rojîya Remezane berhev kiriye gişkan dide mêrik.

Dibe êvar, mêrê jinikê tê malê û dibêje: "Jinik te ew xwarin çi pê kir?"

Jinik jî bi awayekî jixwebawer dibêje: "Mêrik Remezane hat û min jî xwarin giş da wî." Îcar mêrik dibêje: "Keçê min got di meha Remezane de li feqîran belay bike. Min negot bide Remezane." Jinik jî dibêje: "Mêrik li min negire, min

got ka te gotiye di meha feqîran de bide Remezane."

Memed/Muş

Tirkî axaftina Elo

Berî destpêka têkoşînê dewleta tirk gelê kurd kiribû rewşeke wisa ku piraniya kurdan ji kurdûna xwe şerm dikir û dixwest bibin tirk. Ji bo vê yekê tirkîya wan gelek caran tiştên nebaş dianîn serê wan.

Yek ji wan kesan jî Elo bû. Elo piştî çend salên ku li metropolên Tirkiyeyê dixebite û vedigere mala xwe. Di malê de bi jina xwe re bi kurdî xeber nade. Her tim qaşo bi jina xwe re bi tirkî xeber dide. Rojekê Elo gelek birçî dibe û dixwaze jina wî jê re nan bîne. Elo bang li jina xwe dike, dibêje: "Qız Fato, Fato getir o sênî. Iyanî, em bixwin wî nanî." Fato jî qaşo mêrê wê bi kurdî navixwe wiha bersiv dide: "Ez birîm ser wî zîmanê ku ew tirkiya te ji min re anî!"

BERHEKAR: DAVUT/WAN

BI XELAT...

XAÇEPIRSA BI XELAT (150)

XAÇEPIRSA

Herfên (Sêrî)	F	B	Ç	D	K	T
Herfên (Dûr)	A	W	N	Ş	R	V
Herfên (Nêz)	E	K	Û	Z	R	H
Herfên (Sêrî)	A	R	J	N	T	A
Herfên (Dûr)	Ö	N	A	V	E	S
Herfên (Nêz)	Z	K	M	T	E	
Herfên (Sêrî)	N	G	Y	N	R	
Herfên (Dûr)	D	E	R	Û	N	

Cüreyki dibistanê	Keser kişandin	Naveki jinan	Lehi	Tipeke kurdi	Ardê sîti-randi
Nûnereki ERNK'ê	Rojeki	Êrişkar, quduz	Tipa dû ryê	Sembola nikelê	
Ango		Bi farisi av			Kesê yalaka
Eyd		Stranek	Bajareki kurdistanê (li rojhilat)		
	Pirsgirêk			Vexwarina sereke	
	Dengdarê n reb			Dîn	
Cihê em li ser dijîn		Tipa dû k'yê	Ne tari		
Bi kirîki heval		Çiya, yayla	Pereyê kuweytê berepaşki		
			Tipa dû q'yê	Herêmek Kurdan	
			Çeng, dal	Bi awayekî din tune	
Sembola iyotê	îd				
Dengdêra 'min'	Eraqek				
	Rêberî				
	Paşdaçekê k				
Roja çuyî		Nalîn			
Pusu		Tipa dû i'yê			
				Sembola renyûmê	

Bersiva Xaçepirsa 148'an

Xaçepirsa me bi xelat e. Di 15 rojan de çî bersiv bigihêjin ber destê me, em dê wan binixînin û bi riya pişkê li 5 kesan belav bikin. Xelata hejmara me ya 150'yî Kasetaya Mihemed Şêxo 'Nesrîn'ê.

Jêrenot:

Ji bo ku bersiva we bê nîrxandin, divê hûn "Peyva Veşarî" di nava qutiyên li bin xaçepirsê de binivîsin û tevî navnîşana xwe ji me re bişînin.

mihemed şêxo
nesrîn

3

Pênc kesên ku xelata 148'an Pirtûka 'Liceli Delikanlı' qezenc kirine ev in: Hüseyin Taşdemir/ Stenbol, Nazım Erdoğan/Semsûr, Hakan Danış/ Edene, M. Zeki Karaca/ Stenbol,

PEYVA VEŞARÎ

1. 2. 3. 4. 5.

Derheqê Kirmanckî de Kombiyayîşê Pancine IV

sorupers (n)	antremanantreman (n)	ikaz etmebalantiş, pêhesnayîş, îqazkerdiş
soru cümlesihevokê persî (m)	asayîşasayîş (n)	ikaz etmekbal antene, îqaz kerdene
soru îşaretinişanê persî (n)	askerleşker, e	intizamîbiserûber,e; întizamin,e, nîzamin,e
soru sıfatısifetê persî (n)	askerileşkerî	intizamsızbêserûber,e;bêintizam,e, nîzamin,e
soru zamirizemirê persî (n)	askeri bütçebutçeya leşkerî (m)	jandarma.....cendirme (n)
soru zarfızerfa persî (m)	askeri cipcipa leşkerî (m)	kanatbask (n), perr (n), pol (n)
sıfatsifet (n)	askeri hizmetxizmeto leşkerî (m)	sağ kanat.....basko rast(n), perro rast(n), polo rast(n)
sıfat tamlamasıîzafeya sifetî (m)	espar, e; suwar, e; suwarî (n), suwariye (m)	sol kanatbasko çep(n),perr çep(n),polo çep(n)
sözcükçeku (n)	atomatome (m)	karaerd (n), bej (n)
sözlükferheng (n)	atom bombasıbombaya atomê (m)	kararbire (m), qerar (n)
şahıs zamirizemirê kesî (n)	barutbarut(n)	karar almakbire girewtene, qerar girewtene
şart kipiraweya şertî (m)	barut hakkıheqê barutî (n)	karar vermekbire dayene, qerar dayene
şimdiki zamandemo nikayin (n)	bataryabatarya (m)	karara bağlamakbire dayene, qerar dayene
şimdiki zamanın hikayesidemo vîyarteyo niyayin (n)	bayrakbeyraqe (m), ala (m)	karargahqerargehe (m)
şakisuffiks (n)	bazukabazûka (m)	karasalerdî, beji
tlamaîzafe (m)	beşli (tüfek)bêşli (n)	kolbask (n), perr (n), pol (n)
tekilyewhûmar	bombabomba (m)	sağ kolbasko rast(n),perro rast(n),polo rast
tekil adnameyo yewhûmar (n)	bomba atmakbomba eştene	sol kolbasko çep(n),perro çep(n),polo çep(n)
tekil isimnameyo yewhûmar (n)	bomba koymakbomba dekerdene	mekanca (n), mekan (n)
terimterm (n)	bomba patlatmakbomba teqayene	muhafız alayıalaya muhafizî (m)
tümcecumle (m)	bombalamakbomba kerdene	nizamîbiserûber,e;nîzamin,e;întizamin,e
tümleçtemamker (n)	bombalanmakbomba biyene	nizamsızbêserûber, e; bènîzam, e; bêintizam,e
türemişviraşte (n), viraşfiye (m)	bombardımanbombarduman	poligoncayê çekeştişî (n),poligon (n)
türemiş fiilkaro viraşte (n)	bombardıman edilmekbombarduman biyene	rahatasan, e
türemiş kelimeçekuyo viraşte (n)	bombardıman etmekbombarduman kerdene	rahat ! (emir)rehet !
ünlemînterjeksiyon	botbote (m)	sax tarafheto rast(n),perro rast(n),polo rast(n)
ünlüvengin, e	butçebutçe (m)	saldırı.....hêriş(n) gale (m), galim
ünlü harfherfa vengine (m)	cemsecemse (m)	saldırmakhêriş kerdene, gala ...kerdene, galim kerdene,
ünsüzbêveng, e	cephanecebîlxane (n)	galime piranayene, ramitene ser
ünsüz harfherfa bêvenge (m)	cipcipe (m)	silahçeke(m)
vurguaksan (n), ton (n)	çareçare (n)	silah atış yericayê çekeştişî (n),poligon (n)
yakın sanal geçmiş zamandemo vîyarteyo niyetin o nezdî(n)	çaresizbêçare	silahlıçekdar
yalınxoser, e	darbeçewr (n), derbe (m)	silahsızbêderman, e
yalın adnameyo xoser (n)	darb yarasıbirîna çewrî (m), birîna	stratejistrateji (m)
yalın isimnameyo xoser (n)	derbe (m)	stratejikstratejik, e
yapabilmekşayene (şayîş), eşkayene	denizaltıbota binawe (m)	stratejik yercayo stratejik (n)
(eşkayîş), besekerdene	dermanderman (n)	sürgü (silah sürgüsü)surme (n)
yardımcıardimkerdox, e	dermansızbêderman, e	espar, e; suwarî(n), suwariye (m)
yardımcı fiilkaro ardimkerdox (n)	düzenlibiserûber, e; întizamin,e,	şehitşehîd, e
yer zarfızerfa cayî (m)	nîzamin,e	şehit düşmekşehid biyene
yüklemkardar (n)	düzensizbêserûber,e; bêintizam,e;	şehit olmakşehîd biyene
yön bildiren zarfzerfa hetî (m)	bênîzam,e	taktiktaktik (n)
zamandem (n)	egemenlikbandure (m)	tarafhet (n), perr (n), pol (n)
zaman zarfızerfa demî (m)	hakimiyetbandure (m)	uyarıbalantiş (n), îqaz (n)
zamirzemir (n)	emniyetasayîş (n)	uyarmabalantiş, pêhesnayîş, îqazk-
zarfzerfe (m)	el bombasıbombeya destî (m)	erdiş
zarfsal sayılarhûnamameyê zerfki	genelpêroyî	uyarmakbal antene, îqaz kerdene
zincirleme tamlamaîzafeya rêzilki (m)	genel asayîşasayîşo pêroyî (n)	yarabirîne (m), dirbete (m)
	genel emniyetasayîşo pêroyî (n)	yaralıbirîndar, e; dirbete, e
	genel güvenlikasayîşo pêroyî (n)	yerca (n)
	güvenlikasayîş (n)	
	hazır ol! (emir)amade be!	
	hidrojenhidrojene (m)	
	hidrojen bombasıbombaya hidrojene (m)	
	hizmetxizmet (n)	
	hücumhêriş (n), gale (m), galim	
	hücum etmekhêriş kerdene, gala ...kerdene,	
	galim kerdene, galima pira nayene, ramitene ser	
	idmanidman (n)	
	ikazbalantiş (n), îqaz (n)	

8) TERMÊ LEŞKERÎ

tirkikirmanckî (zazakî)
akınhêriş (n), gale (m), galim
akın etmekhêriş kerdene,
gala...kerdene, galim kerdene, galime pira nayene
alarmalarm (n)
alarm çalmakalarm cenayene
alayalaye (m)
alman (tüfek)aleman (n)
antitankantitanq (n)

WELAT
ROJNAMEYA HEFTEYÎ
(Haftalık Gazete)

■ Xwedî (Imtiyaz Sahibi)
M. NURI KARAKOYUN

■ Yönetim Yeri:
İstiklal cad. Asmalı Mescit sok. 35/37 No:308

Beyoğlu/İstanbul
TEL: (0 212)
245 16 50 - 251 79 37 - 251 90 13
FAX: 251 95 85

■ Gerinendeyê Giştî yê Weşanê
(Genel Yayın Yönetmeni)
SAMİ TAN
■ Berpirsê Karên Nivîsaran
(Yazı İşleri Müdürü)
M. SALİH TAŞKESEN

■ ÇAPXANE
Yeni Asya Matbaacılık A.Ş.
■ Yayın Koordinasyon:
Gündem Basın ve Yayıncılık San. Tic. Ltd. Şti.

■ BELAVKIRIN
BİRYAY Dağıtım

■ NÜNERÎTİYÊN ME
(Temsilciliklerimiz)
■ Amed:
Tel: 0 (412) 223 34 83

■ Mersin
Tel: 0 (324) 233 83 96

■ İzmir
Tel: 0 (232) 425 37 02

■ Edene
Tel: 0 (322) 351 42 78

■ München:
(Nünerê Giştî yê Ewrûpayê)
Mahmut Gergerli
Tel: 49 871 672 29
Fax: 49 871 670 815

■ Swisre:
İhsan Kurt
Tel-fax
41 21 652 76 07

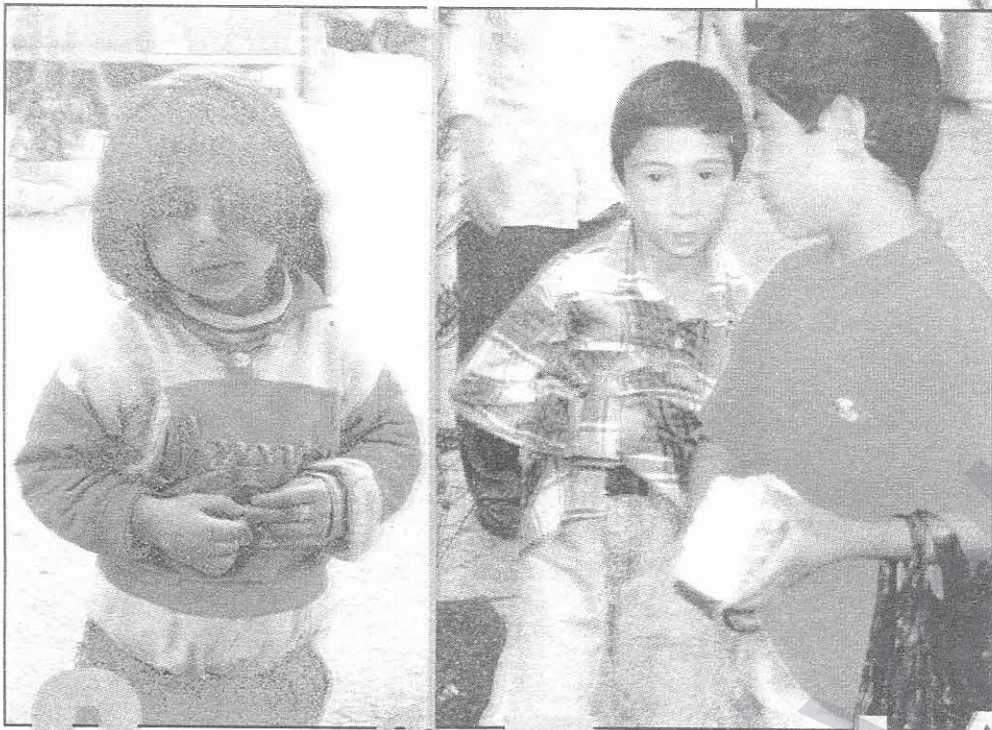
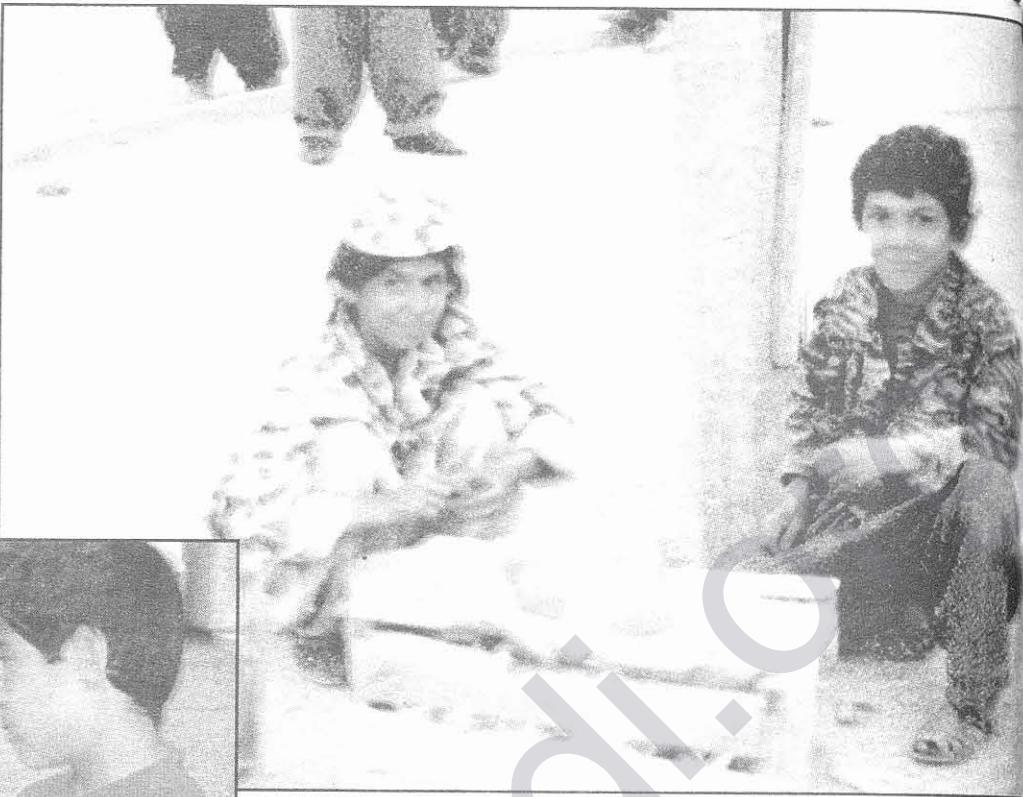
■ Hollanda:
S. A. Fewzi
Tel-Fax: 31 10 48 555 43

■ Suriye:
Jana Seyda
Helim Yüsi

(Qediya)

Îro % 90'ê zarokên li kolanan dijîn kurd in.

Sedema vê yekê ya bingehîn jî şerê ku li Kurdistanê didome ye. Gün bi kurtayî li ser dîroka pîrsgirêkên zarokan sekînî. Bi piranî jî li ser pîrsgirêkên ku di Sedsala Bîstemîn de di civaka kapîtalîst de rû dane rawestîya û da zanîn ku li her dera cîhanê mafên zarokan têne bînpêkirin û sermayeya kapîtalîst jî bo berjewendiyên xwe bextê roja zarokan reş dikin.

Li Îzmîrê li ser lêqewmîyên şer; zarokan, panel hate lidarxistin:

Şer û Zarokên Kolanan

Roja 5'ê berfanbarê li NÇM'ya Îzmîrê li ser şer û zarokên kolanan panelek hate lidarxistin. Endamê Komeleya Parastina Zarokên Kolanan Zübeyit Gün panel pêşkêş kir.

Zübeyit Gün di detspêka axaftina xwe de got ku îro li Kurdisan û hemî deverên cîhanê bedela hemî pîrsgirêkan zarok didin. Hewce ye ku em di vî warî de saziyên alternatîf ava bikin. Lewre îro % 90'ê zarokên ku li kolanan dijîn kurd in. Sedema vê yekê ya bingehîn jî şerê ku li Kurdistanê didome ye. Gün bi kurtayî li ser dîroka pîrsgirêkên zarokan sekînî. Bi piranî jî li ser pîrsgirêkên ku di Sedsala Bîstemîn de di civaka kapîtalîst de rû dane rawestîya û da zanîn ku li her derê cîhanê mafên zarokan têne bînpêkirin û sermayeya kapîtalîst jî bo berjewendiyên xwe bextê zarokan reş dike.

Her wiha wî bal kişande ser şerên ku di van deh salên dawîn de rû dane û diyar kir ku di van şeran de du milyon zarokan jiyana xwe ji dest daye, 5 milyon zarok seqet mane û 12 milyon zarok bê cih û war mane. Her wiha derûniya deh

milyon zarokan xera bûye, milyonek zarok sêwî mane; li 25 welatan bi hezaran zarok ketine nava şer. Dîsa bi milyon zarok her çiqas ne di nava şer de bin jî, ji texrîbata şer para xwe standine û ketine rêwşa xizanî, koçberî û nexweşiyê.

Zübeyit Gün li ser psikolojiya zarokên ku di bin tesîra şer de mane jî, rawestîya û gotina xwe wiha domand: "Jiyana zarokên ku koçberî welatên xerîb bûne serobîni hev dibe. Ew hê di zarokatiya xwe de dest bi xebatê dikin. Karên wekî boyaxkirina solan, firoşkeriya seyar zarokan derdixin kolanan. Her wiha zarok di şer de beramberî îşkence, suhurandin (tecawiz), fûhûşê dimînin.

pir mezin pêk tinin û zarok vê yekê heta hetayê ji bir nakin."

Gün li ser encama şerê ku dewleta tirk li dijî gelê kurd diomîne jî rawestîya û da zanîn ku di vî şerî de bi sedan zarok mirine, bi hezaran koçber bûne. Zarokên kurd îro li ser sergoyê nên berhev dikin. Gün got: "Zarok li serê rîyan bombeyên ku ji aliyê leşkerên tirk ve hatine avêtin dibînin û pê dilîzin. Gelek caran ev bombe di destê wan de diteqin û dibin sedema mirana wan."

Zübeyit Gün li ser zarokên kolanan jî wiha got: "Ev tiştên ku me li jor gotin tev sedemên ketina zarokan a kuçeyan e. Îro jî sedî nodê zarokên ku li kolanan Îzmîrê dimînin zarokên kurdan in. Ev zarok di destpêkê de ji bo ku bixebitin û diravan bidin malbatên xwe li kolanan solan boyax dikin, firoşkeriya seyar di-

kin. Zabita didin pey wan û hacetên wan ji destê wan digirin. Pişre dema ku zarok diçin mal ji bavên xwe kutanê dixwin. Lewre jî zarok ji mal direvin û li kolanan dimînin. Paşê tîner û baliyê dikîşînin."

Zübeyit Gün jî dê û bavên zarokan xwest ku hezkirina xwe ji wan kêm nekin û nehêlin ku zarokên wan bikevin kolanan. Her wiha Gün kes û saziyê demokratîk jî rexne kirin û got divê ser mijara navborî hûr bibin. Ji ber ku hejmara zarokên kolanan ne kême û pîr raniya wan jî zarokên kurd in.

Li hemberî pîrsa bi rengê; zarok çima li Dadgehên Ewlekariyê yên Dewleta (DGM) têne darizandin? Gün wiha got: "Wekî tê zanîn dewleta tirk Peymana Mafên Zarokan a Neteweyên Yekbûyî şanav kiriye. Lê ji ber ku li Kurdisanê şer tê meşandin dewlet vê peymanê bînpê dike. Her wiha li Tirkiyeyê zagona zarokan heye lê ev jî ji ber şerê navborî avêtine quncikekî. Îro li Tirkiyeyê zarok di Dadgehên Ewlekariya Dewleta de têne darizandin. Nêzîkî 300 zarok cezayê daliqandinê girtiye."

DAVUT ÖZALP/ A. WELAT/ ÎZMİR